

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
 ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
 ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
 ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ
 ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Στρατηγικό Σχέδιο
 ΚΑΠ 2023-2027

Με τη χρηματοδότηση
 της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
 LEADER/ΤΑΠΤΟΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ
 2023-2027**

LEADER
 Τοπική Ανάπτυξη με
 Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων

**ΟΜΑΔΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ Ο.Α.Κ. Α.Ε.
 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΣΣ ΚΑΠ)**

Κωδικός Πρόσκλησης ΟΠΣΚΑΠ: Π3-77-4.1_EL_044_Δ

**1^η Τροποποίηση ως προς την Ημερομηνία λήξης ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων στήριξης,
 σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 3^η /15-6-2026 Απόφαση Ε.Δ.Π.**

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΣ ΚΑΠ
 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ -
 ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)»**

για ΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

**Η ΟΠΟΙΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
 ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤΟΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Με τη συγχρηματοδότηση
 της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Στρατηγικό Σχέδιο
 ΚΑΠ 2023-2027

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027**Η Ομάδα Τοπικής Δράσης (Ο.Τ.Δ.) Ο.Α.Κ. Α.Ε.**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας “Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.” και άλλες διατάξεις» (Α’ 61).

β) Του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α’ 147), όπως ισχύει, καθώς και τις εγκυκλίους της ΕΑΑΔΗΣΥ για την υλοποίησή του.

γ) Του ν. 4782/2021 «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» (Α’ 36).

δ) Του ν. 4488/2017 "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις", (Α’ 137) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.

ε) Του ν. 4624/2019 “Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις”, (Α’ 137).

2. Τους Κανονισμούς και τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

α) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων, και ειδικότερα τα άρθρα 29-34 αυτού.

β) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 (ΕΕ L 187 της 26.6.2014) της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ’ εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης όπως ισχύει.

γ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.

δ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤΟΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

ε) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1405/2006 του Συμβουλίου της 18ης Σεπτεμβρίου 2006 σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003.

στ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2472 της Επιτροπής της 14ης Δεκεμβρίου 2022 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ισχύει.

ζ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

η) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2832 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος.

θ) Την απόφαση της Επιτροπής της 20^{ης} Δεκεμβρίου 2011 για την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 106 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2012/21/ΕΕ).

ι) Την Ανακοίνωση της Επιτροπής (Notion of Aid) σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

ια) Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2016/C8/02).

3. Την υπό στοιχεία C (2022) 8270 final/21.11.2022 εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του στρατηγικού σχεδίου της Ελλάδας για την ΚΓΠ 2023-2027 για ενωσιακή στήριξη που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως ισχύει.

4. Την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα» (2021/C 153/01) για τον περιφερειακό χάρτη, όπως ισχύει σύμφωνα με την Απόφαση C(2023) 6801 final της Επιτροπής.

5. Την υπ' αριθ. 2648/31.10.2024 απόφαση ανάθεσης καθηκόντων στις ΟΤΔ ως Ενδιάμεσους Φορείς (ΑΔΑ: 9ΤΛ14653ΠΓ-ΕΘΠ).

6. Την υπ' αριθ. 2450/11.10.2024 απόφαση ανάθεσης καθηκόντων της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ στις ΕΥ στις Περιφέρειες ως Ενδιάμεσους Φορείς (ΑΔΑ: 622Α4653ΠΓ-ΓΤΒ), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 8060/13.01.2025 όμοια απόφαση (ΑΔΑ: 6Α0Η4653ΠΓ-ΖΚΚ).

7. Την υπ' αριθ. 2097/10.11.2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έγκριση προγραμμάτων τοπικών στρατηγικών LEADER/ΤΑΠΤΟΚ στο πλαίσιο της υπ' αρ.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤΟΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

2545/10.10.2022 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤοΚ – ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)» του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023 – 2027» (Β' 5361), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και κατανομή πιστώσεων Δημόσιας Δαπάνης» (Β' 6539).

8. Την υπ' αριθ. 1040/28.03.2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) Άμεσων Ενισχύσεων ΣΣ ΚΑΠ» (Β' 2179), όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθ. 1571/11-05-2023 (Β' 3222), 2250/25-07-2023 (Β' 4717) και 382354/04-12-2024 (Β' 6735) όμοιες αποφάσεις.

9. Την υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 υπουργική απόφαση “Πλαίσιο εφαρμογής της παρέμβασης Π3-77-4.1 «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΣΣ ΚΑΠ.”, (Β' 770).

10. Την υπ' αριθ. 74391/ΕΥΚΕ2634/13.7.2016 εγκύκλιο του Υφυπουργού Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού, όπως εκάστοτε ισχύει.

11. Την υπ' αριθ. 3506/18.12.2023 απόφαση «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ)», (Β' 7144).

12. Την με αριθ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ 4023/02.11.2016 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».

13. Την με αριθ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».

14. Το υπ' αριθ. 41364/ΕΥΚΕ 5317/05.04.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για έργα υποδομών πόσιμου ύδατος».

15. Το υπ' αριθ. 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359/27.11.2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».

16. Τη με αριθ. πρωτ. 63982/10.04.2025 διατύπωση γνώμης της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ), που δόθηκε για το υπόδειγμα της πρόσκλησης.

17. Την υπ' αρ. .2η/28.01.2026 απόφαση της ΕΔΠ LEADER, η οποία εγκρίνει την παρούσα πρόσκληση της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης Α.Ε., προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.

18. Το με αρ. πρωτ. 68351/17-03-2026 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΕ ΠΑΑ), με το οποίο δόθηκε η σύμφωνη γνώμη επί του σχεδίου πρόσκλησης της Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027**Κ Α Λ Ε Ι**

Τους φορείς που εμπíπτουν στις παρακάτω κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων:

- ΟΤΑ Α΄ ΚΑΙ Β΄ Βαθμού και τους Φορείς τους
- Τοπικοί Φορείς Δημοσίου Τομέα ή ευρύτερου Δημοσίου Τομέα (όπως οι εφορείες αρχαιοτήτων ή τοπικοί σύλλογοι / οργανώσεις κ.ά.).
- Ιδιωτικοί Φορείς, με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων (όπως σύλλογοι, ΑΜΚΕ, ΜΚΟ, ΝΠΙΔ κ.ά.).
- Υφιστάμενα Νομικά πρόσωπα

Ως Φορείς Δημοσίου Τομέα νοούνται: Δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, ανεξάρτητα της νομικής τους μορφής, συγκροτούν την έννοια του δημόσιου τομέα και περιλαμβάνονται στο «Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης», έτσι όπως καταρτίζεται από το αρμόδιο υπουργείο σε ετήσια βάση.

Επιπλέον για τους δυνητικούς δικαιούχους ισχύουν τα εξής:

1. Δικαιούχος δύναται να είναι το νομικό πρόσωπο που έχει συστήσει την ΟΤΔ ή μέλος που την απαρτίζει, συμπεριλαμβανομένων και των μελών της ΕΔΠ, καθώς επίσης και μέλη του ΔΣ του νομικού προσώπου, σε επίπεδο φορέων.
2. Αναφορικά με την παρέμβαση Π3-77-4.1, δικαιούχοι μπορούν να είναι μόνο τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα, ή τοπικοί σύλλογοι/οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.
3. Δικαιούχοι στην παρέμβαση Π3-77-4.1 δύναται να είναι και η ΟΤΔ ή μέλος αυτής.
4. Για τις υπο-παρεμβάσεις Π3-77-4.1-6.1 και Π3-77-4.1-6.2, δικαιούχος δύναται να είναι φορείς που έχουν σχετική αρμοδιότητα, όπως ο ΟΦΥΠΕΚΑ και εθελοντικές οργανώσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.
5. **Δυνητικοί Δικαιούχοι δεν μπορεί να είναι:**

i.εξωχώριες / υπεράκτιες εταιρείες,

ii.Φορείς/νομικά πρόσωπα στους οποίους έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/3 έλεγχοι) ή Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/2 έλεγχοι), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 40, του ν. 4488/2017 (Α΄ 137).

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΕΡΓΩΝ (ΠΡΑΞΕΩΝ),

προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 του ΣΣ ΚΑΠ (για υπο-παρεμβάσεις Δημοσίου χαρακτήρα)

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027**Γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής των Παρεμβάσεων:**

Οι ακόλουθες Δημοτικές / Τοπικές Κοινότητες αποτελούν την περιοχή εφαρμογής της παρούσας πρόσκλησης:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 : Περιοχή Παρέμβασης LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. Χανίων

Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ	
					Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός
ΔΗΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	Δημοτική Κοινότητα Αρωνίου	ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	74010201		17,602	3.003
		ΑΝΕΜΟΜΥΛΟΙ				
		ΑΡΓΟΥΛΙΔΕΣ				
		ΑΡΩΝΙ				
		ΖΟΡΝΑΔΗΣ				
		ΚΑΘΙΑΝΑ				
		ΠΑΖΙΝΟΣ				
	ΠΙΘΑΡΙ					
	Δημοτική Κοινότητα Κουνουπιδιανών	ΑΓΙΟΣ ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ	74010202		28,92	8.620
		ΚΑΛΑΘΑΣ				
		ΚΑΜΠΑΝΙ				
		ΚΟΡΑΚΕΣ				
		ΚΟΥΝΟΥΠΙΔΙΑΝΑ				
		ΛΙΒΑΔΙ				
		ΣΤΑΥΡΟΣ				
	ΧΩΡΑΦΑΚΙΑ					
	Τοπική Κοινότητα Μουζουρά	ΓΑΛΗΝΗ	74010203		19,538	268
		ΚΑΛΟΡΡΟΥΜΑ				
		ΚΟΥΜΑΡΕΣ				
		ΜΟΝΗ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ				
		ΜΟΥΖΟΥΡΑΣ				
Τοπική Κοινότητα Στερνών	ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ	74010204		13,642	943	
	ΚΑΤΩ ΜΑΡΑΘΙ					
	ΜΑΡΑΘΙ					
	ΣΤΕΡΝΕΣ					
Τοπική Κοινότητα Χωρδακίου	ΑΚΡΟΠΟΛΗ	74010205	Ορεινή	33,053	266	
	ΜΟΝΗ ΓΟΥΒΕΡΝΕΤΟΥ					
	ΧΟΡΔΑΚΙ					
Δημοτική Κοινότητα Μουρνιών	ΜΟΥΡΝΙΕΣ	74010301		7,302	7.614	
Δημοτική Κοινότητα Νεροκούρου	ΝΕΡΟΚΟΥΡΟΣ	74010302		11,557	5.531	

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ	
					Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός
	Τοπική Κοινότητα Βαμβακοπούλου	ΒΑΜΒΑΚΟΠΟΥΛΟ	74010401		2,615	2.300
	Τοπική Κοινότητα Αγιάς	ΑΓΙΑ	74010402		7,912	590
		ΕΠΙΣΚΟΠΗ				
		ΚΥΡΤΩΜΑΔΟΣ				
	Τοπική Κοινότητα Βαρύπετρου	ΒΑΡΥΠΕΤΡΟ	74010403		9,715	1.607
		ΛΥΓΙΔΕΣ				
		ΜΑΡΜΑΡΑΣ				
		ΜΥΛΩΝΙΑΝΑ				
		ΟΑΣΗ				
	ΠΟΤΙΣΤΗΡΙΑ					
	Τοπική Κοινότητα Θερίσου	ΘΕΡΙΣΟΥ	74010404	Ορεινή	40,75	113
	Δημοτική Κοινότητα Περιβολίων Κυδωνίας	ΓΑΛΑΤΑΣ	74010405		13,243	3.986
		ΔΑΡΑΤΣΟΣ				
		ΚΑΤΩ ΔΑΡΑΤΣΟΣ				
		ΚΑΤΩ ΣΤΑΛΟΣ				
		ΜΑΚΡΥΣ ΤΟΙΧΟΣ				
	ΣΤΑΛΟΣ					
	Τοπική Κοινότητα Παππαδιανών	ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	74010501	Ορεινή	19,024	186
		ΑΧΛΑΔΕΣ				
		ΓΕΡΟΛΑΚΚΟΣ				
		ΛΟΥΛΟΣ				
	ΠΑΝΑΓΙΑ					
	Τοπική Κοινότητα Δρακόνας	ΔΡΑΚΟΝΑ	74010502	Ορεινή	12,989	60
	Τοπική Κοινότητα Κάμπων	ΓΕΡΟ ΠΡΙΝΟΣ	74010503	Ορεινή	22,846	92
		ΚΑΜΠΟΙ				
		ΜΑΔΑΡΟ				
		ΤΣΑΚΙΣΤΡΑ				
	Τοπική Κοινότητα Κοντοπούλων	ΚΑΤΟΧΩΡΙ	74010504	Μειονεκτική	9,939	204
		ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΑ		Μειονεκτική		
	Τοπική Κοινότητα Μαλάξας	ΜΑΛΑΞΑ	74010505	Μειονεκτική	13,517	115
	Τοπική Κοινότητα Πλατυβόλας	ΘΥΜΙΑ	74010506	Ορεινή	11,595	21
		ΠΛΑΤΥΒΟΛΑ				
		ΣΠΗΛΙΑΡΙΑ				
	Δημοτική Κοινότητα Δαράτσου	ΔΑΡΑΤΣΟΣ	74010601		4,318	4.732
		ΚΑΤΩ ΔΑΡΑΤΣΟΣ				

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ	
					Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός
	Τοπική Κοινότητα Αγίας Μαρίνης	ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ	74010602		5,29	2.005
	Δημοτική Κοινότητα Γαλατά	ΓΑΛΑΤΑΣ	74010603		6,843	3.166
	Τοπική Κοινότητα Σταλού	ΣΤΑΛΟΣ	74010604		5,151	868
		ΚΑΤΩ ΣΤΑΛΟΣ				
	Δημοτική Κοινότητα Σούδας	ΠΛΑΤΑΝΙ	74010701		7,986	6.418
		ΣΟΥΔΑ				
ΣΟΥΔΑ (ΝΗΣΙ)						
Τοπική Κοινότητα Απτέρων	ΚΑΛΑΜΙ	74010702	Μειονεκτική	7,214	479	
Τοπική Κοινότητα Τσικαλαριών	ΤΣΙΚΑΛΑΡΙΑ	74010703		5,875	1.545	
ΔΗΜΟΣ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ	Τοπική Κοινότητα Βρυσών Αποκορρώνου	ΒΡΥΣΕΣ	74020101	Μειονεκτική	6,947	794
		ΜΕΤΟΧΙ				
		ΦΙΛΛΙΠΟΣ				
	Τοπική Κοινότητα Αλικάμπου	ΑΛΙΚΑΜΠΟΣ	74020102	Ορεινή	16,929	198
	Τοπική Κοινότητα Βαφέ	ΑΡΕΒΙΤΗΣ	74020103	Ορεινή	9,908	238
		ΑΧΑΤΖΗΚΙΑ		Ορεινή		
		ΒΑΦΕΣ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Εμπροσνέρου	ΒΑΡΤΟΥΔΙΑΡΗΣ	74020104	Ορεινή	19,864	344
		ΕΜΠΡΟΣΝΕΡΟΣ				
	Τοπική Κοινότητα Μάζης	ΜΑΖΑ	74020105	Μειονεκτική	8,404	252
		ΦΟΝΕΣ		Μειονεκτική		
		ΧΑΜΠΑΘΑ		Μειονεκτική		
	Τοπική Κοινότητα Νίτους	ΝΙΠΠΟΣ	74020106	Μειονεκτική	5,223	167
Τοπική Κοινότητα Καλυβών	ΚΑΛΥΒΕΣ	74020201		9,045	1.603	
	ΤΣΙΒΑΡΑΣ					
Τοπική Κοινότητα Αρμένων	ΑΡΜΕΝΟΙ	74020202		4,178	345	
Τοπική Κοινότητα Καρών Αποκορρώνου	ΚΑΡΕΣ	74020203	Ορεινή	8,393	37	
Τοπική Κοινότητα Μαχαϊρών	ΜΑΧΑΙΡΟΙ	74020204	Μειονεκτική	3,51	54	
Τοπική Κοινότητα Νέου Χωρίου Αποκορρώνου	ΝΕΟ ΧΩΡΙΟ	74020205		5,962	556	
Τοπική Κοινότητα	ΚΥΡΙΑΚΟΣΕΛΛΙΑ	74020206	Ορεινή	12,738	172	

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ		
					Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός	
	Ραμνής	ΡΑΜΝΗ		Ορεινή			
		ΧΙΛΙΟΜΟΥΔΟΥ		Ορεινή			
	Τοπική Κοινότητα Στύλου	ΠΡΟΒΑΡΜΑ	74020207			10,991	488
		ΣΑΜΩΝΑΣ					
		ΣΤΥΛΟΣ					
		ΦΑΡΑΓΓΙ					
	Τοπική Κοινότητα Ασή Γωνιάς	ΑΣΗ ΓΩΝΙΑ	74020301	Ορεινή	18,786	527	
	Τοπική Κοινότητα Βάμου	ΒΑΜΟΣ	74020401	Μειονεκτική	10,442	802	
		ΔΟΥΛΙΑΝΑ		Μειονεκτική			
	Τοπική Κοινότητα Γαβαλοχωρίου	ΑΣΠΡΟ	74020402	Μειονεκτική	10,071	647	
		ΓΑΒΑΛΟΧΩΡΙ		Μειονεκτική			
	Τοπική Κοινότητα Κάινας	ΚΑΪΝΑ	74020403	Μειονεκτική	6,077	164	
		ΠΛΑΤΑΝΟΣ		Μειονεκτική			
	Τοπική Κοινότητα Καλαμιτσίου Αλεξάνδρου	ΚΑΛΑΜΙΤΣΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ	74020404	Μειονεκτική	3,932	88	
	Τοπική Κοινότητα Κεφαλά	ΔΡΑΠΑΝΟΣ	74020405	Μειονεκτική	14,336	518	
		ΚΕΦΑΛΑΣ		Μειονεκτική			
		ΠΑΛΑΙΛΩΝΙ		Μειονεκτική			
	Τοπική Κοινότητα Κοκκίνου Χωρίου	ΚΟΚΚΙΝΟ ΧΩΡΙΟ	74020406	Μειονεκτική	7,593	272	
	Τοπική Κοινότητα Ξηροστερνίου	ΛΙΤΣΑΡΔΑ	74020407	Μειονεκτική	4,496	162	
		ΞΗΡΟΣΤΕΡΝΙ		Μειονεκτική			
Τοπική Κοινότητα Πλάκας	ΑΛΜΥΡΙΔΑ	74020408	Μειονεκτική	3,54	612		
	ΚΑΜΠΙΑ		Μειονεκτική				
	ΠΛΑΚΑ		Μειονεκτική				
Τοπική Κοινότητα Σελλίων	ΛΙΚΟΤΙΝΑΡΕΑ	74020409	Μειονεκτική	6,154	123		
	ΣΕΛΛΙΑ		Μειονεκτική				
	ΣΟΥΡΗ		Μειονεκτική				
Τοπική Κοινότητα Κουρνά	ΚΑΒΡΟΣ	74020501	Ορεινή	12,59	1.070		
	ΚΟΥΡΝΑΣ		Ορεινή				
Τοπική Κοινότητα Γεωργιουπόλεως	ΑΣΠΡΟΥΛΙΑΝΟΙ	74020502	Μειονεκτική	22,193	936		
	ΓΕΩΡΓΙΟΥΠΟΛΗ		Μειονεκτική				
	ΚΑΒΑΛΛΟΣ		Μειονεκτική				
	ΜΑΘΕΣ		Μειονεκτική				
	ΜΟΥΡΙ		Μειονεκτική				

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ	
					Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός
	Τοπική Κοινότητα Καλαμιτσίου Αμυγδαλίου	ΚΑΛΑΜΙΤΣΙ ΑΜΥΓΔΑΛΟΥ	74020503	Μειονεκτική	5,737	297
	Τοπική Κοινότητα Καστέλλου	ΚΑΣΤΕΛΛΟΣ	74020504	Ορεινή	9,215	144
		ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ		Ορεινή		
		ΠΑΤΗΜΑ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Φυλακής	ΔΡΑΜΙΑ	74020505	Ορεινή	4,173	302
		ΦΥΛΑΚΗ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Φρε	ΦΡΕΣ	74020601	Ορεινή	23,324	326
	Τοπική Κοινότητα Μελιδονίου	ΜΕΛΙΔΟΝΙ	74020602	Ορεινή	7,052	107
	Τοπική Κοινότητα Παϊδοχωρίου	ΑΓΙΟΙ ΠΑΝΤΕΣ	74020603	Μειονεκτική	5,347	212
		ΠΑΪΔΟΧΩΡΙ		Μειονεκτική		
	Τοπική Κοινότητα Πεμονίων	ΠΕΜΟΝΙΑ	74020604	Ορεινή	9,053	107
	Τοπική Κοινότητα Τζιτζιφέ	ΤΖΙΤΖΙΦΕΣ	74020605	Ορεινή	9,085	143
ΔΗΜΟΣ ΓΑΥΔΟΥ	Ψευδοδημοτική κοινότητα Γαύδου	ΑΜΠΕΛΟΣ	74030000	Ορεινή/ Νησιωτική	34,502	152
		ΒΑΤΣΙΑΝΑ		Ορεινή/ Νησιωτική		
		ΓΑΥΔΟΣ		Ορεινή/ Νησιωτική		
		ΚΑΡΑΒΕ		Ορεινή/ Νησιωτική		
		ΚΑΣΤΡΙ		Ορεινή/ Νησιωτική		
		ΦΩΚΙΑ		Ορεινή/ Νησιωτική		
ΔΗΜΟΣ ΚΑΝΤΑΝΟΥ - ΣΕΛΙΝΟΥ	Δημοτική Κοινότητα Παλαιοχώρας	ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ	74040101	Ορεινή	55,205	1.891
		ΑΖΟΓΥΡΕΣ		Ορεινή		
		ΑΝΥΔΡΟΙ		Ορεινή		
		ΑΣΦΕΝΔΥΛΕΣ		Ορεινή		
		ΑΧΛΑΔΙΑΚΕΣ		Ορεινή		
		ΒΛΙΘΙΑΣ		Ορεινή		
		ΚΑΛΑΜΟΣ		Ορεινή		
		ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ		Ορεινή		
		ΠΛΑΤΑΝΕΣ		Ορεινή		
ΠΡΟΔΡΟΜΙ	Ορεινή					

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_ Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ	
					Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός
		ΣΠΑΝΙΑΚΟΣ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Βοθιανών	ΚΑΜΑΤΕΡΑ	74040102	Ορεινή	17,414	49
		ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ		Ορεινή		
		ΜΟΥΣΤΑΚΟΣ		Ορεινή		
		ΦΑΡΑΓΓΙ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Βουτά	ΒΟΥΤΑΣ	74040103	Ορεινή	26,536	961
		ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ		Ορεινή		
		ΑΖΟΓΥΡΕΣ (ΒΟΥΤΑ)		Ορεινή		
		ΓΥΑΛΟΣ (ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ)		Ορεινή		
		ΚΙΤΥΡΟΣ		Ορεινή		
		ΚΟΝΤΟΚΥΝΗΓΙ		Ορεινή		
		ΛΙΒΑΔΙ		Ορεινή		
		ΠΛΑΤΑΝΟΣ (ΒΟΥΤΑ)		Ορεινή		
		ΧΑΣΙ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Σαρακήνας	ΓΡΗΓΟΡΙΑΝΑ	74040101	Ορεινή	14,504	68
		ΣΑΡΑΚΗΝΑ		Ορεινή		
		ΣΤΑΥΡΟΣ		Ορεινή		
		ΧΟΝΔΡΟΣ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Σκλαβοπούλας	ΣΚΛΑΒΟΠΟΥΛΑ	74040105	Ορεινή	51,513	323
		ΑΓ.ΚΥΡΙΑΚΗ (ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ)		Ορεινή		
		ΑΓ.ΘΕΟΔΩΡΟΙ		Ορεινή		
		ΚΑΛΑΜΙΟΣ		Ορεινή		
		ΛΑΓΚΑΔΑΣ		Ορεινή		
		ΛΑΚΚΟΣ ΣΚΛΑΒΟΠΟΥΛΑΣ		Ορεινή		
		ΜΑΝΙΤΙΑΝΑ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Καμπανού	ΚΑΜΠΑΝΟΣ	74040201	Ορεινή	6,719	107
		ΜΑΡΑΛΙΑ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Επανωχωρίου	ΑΓΙΑ ΕΙΡΗΝΗ	74040202	Ορεινή	47,183	345
		ΕΠΑΝΩΧΩΡΙ		Ορεινή		
		ΠΡΙΝΕΣ		Ορεινή		
		ΤΣΙΣΚΙΑΝΑ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Ροδοβανίου	ΑΡΓΙΛΕΣ	74040203	Ορεινή	14,701	205
		ΚΑΜΑΡΙΑ		Ορεινή		
		ΛΙΒΑΔΑ		Ορεινή		
		ΜΑΖΑ		Ορεινή		
		ΡΟΔΟΒΑΝΙ		Ορεινή		

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ	
					Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός
ΔΗΜΟΣ	Τοπική Κοινότητα Σκάφης	ΑΡΓΑΣΤΗΡΙ	74040204	Ορεινή	8,978	77
		ΠΕΡΑ ΣΚΑΦΗ		Ορεινή		
		ΣΚΑΦΗ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Σούγιας	ΚΟΥΣΤΟΓΕΡΑΚΟ	74040205	Ορεινή	49,17	220
		ΛΙΒΑΔΑΣ		Ορεινή		
		ΜΟΝΗ		Ορεινή		
		ΣΟΥΓΙΑ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Τεμενίων	ΠΑΠΑΔΙΑΝΑ	74040206	Ορεινή	9,189	67
		ΣΤΡΑΤΟΙ		Ορεινή		
		ΤΕΜΕΝΙΑ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Κανδάνου	ΑΓΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	74040301	Ορεινή	39,986	654
		ΑΝΙΣΑΡΑΚΙ		Ορεινή		
		ΒΑΜΒΑΚΑΔΕΣ		Ορεινή		
		ΚΑΒΑΛΛΑΡΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΚΑΝΤΑΝΟΣ		Ορεινή		
		ΛΟΦΟΣ		Ορεινή		
		ΣΠΙΝΑ		Ορεινή		
		ΤΡΑΧΙΝΙΑΚΟΣ		Ορεινή		
		ΦΛΩΡΙΑ		Ορεινή		
		ΧΡΥΣΟΠΗΓΗ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Κακοδικίου	ΑΡΜΙΟ	74040302	Ορεινή	13,243	232
		ΚΑΔΡΟΣ		Ορεινή		
		ΚΑΚΟΔΙΚΙ		Ορεινή		
		ΚΑΛΛΙΘΕΑ		Ορεινή		
		ΚΑΝΙΣΚΑΔΕΣ		Ορεινή		
		ΜΑΡΟΥΔΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΜΕΝΙΑΝΑ		Ορεινή		
ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΑΝΑ		Ορεινή				
ΠΑΠΑΔΙΑΝΑ		Ορεινή				
ΣΦΑΚΟΣ		Ορεινή				
Τοπική Κοινότητα Πλεμενιανών	ΓΡΗΓΟΡΙΑΝΑ	74040303	Ορεινή	20,452	232	
	ΔΕΣΠΟΤΙΚΟ		Ορεινή			
	ΔΡΥΣ		Ορεινή			
	ΚΟΠΕΤΟΙ		Ορεινή			
	ΜΟΤΖΙΑΝΑ		Ορεινή			
	ΠΛΕΜΕΝΙΑΝΑ		Ορεινή			
	ΣΕΛΛΙΑ		Ορεινή			
	ΨΑΡΙΑΝΑ		Ορεινή			
ΔΗΜΟΣ	Δημοτική Κοινότητα	ΚΙΣΣΑΜΟΣ	74050101		7,929	4.275

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ	
					Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός
	Κισσάμου	ΚΑΝΟΥΠΙΤΣΑ				
		ΠΥΡΓΟΣ				
	Τοπική Κοινότητα Γραμβουσής	ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	74050102	Μειονεκτική	39,376	796
		ΑΖΟΓΥΡΑΣ		Μειονεκτική		
		ΓΡΑΜΒΟΥΣΑ		Μειονεκτική		
		ΖΕΡΒΙΑΝΑ		Μειονεκτική		
		ΚΑΛΥΒΙΑΝΗ		Μειονεκτική		
		ΚΑΡΕΦΙΛΙΑΝΑ		Μειονεκτική		
		ΝΕΟ ΧΩΡΙΟ		Μειονεκτική		
		ΠΙΠΕΡΙΑΝΑ		Μειονεκτική		
		ΤΡΑΧΗΛΟΣ		Μειονεκτική		
		ΦΟΥΡΝΑΔΟΣ		Μειονεκτική		
	Τοπική Κοινότητα Καλαθενών	ΚΑΛΑΘΕΝΕΣ	74050103	Ορεινή	5,448	160
	Τοπική Κοινότητα Καλλεργιανών	ΑΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	74050104	Ορεινή	5,975	520
		ΒΑΡΔΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΔΑΦΝΗ		Ορεινή		
		ΚΑΛΕΡΓΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΚΑΜΠΟΣ		Ορεινή		
		ΚΑΤΩ ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟ		Ορεινή		
		ΚΑΤΩ ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟ		Ορεινή		
		ΜΑΡΕΔΙΑΝΑ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Κουκουναράς	ΚΟΥΚΟΥΝΑΡΑ	74050105	Ορεινή	4,638	88
		ΣΚΟΥΛΟΥΔΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΤΣΙΚΑΛΑΡΙΑ		Ορεινή		
		ΧΑΡΧΑΛΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΧΟΡΕΥΤΙΑΝΑ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Λουσακίων	ΓΑΛΟΥΒΑΣ	74050106	Ορεινή	17,647	373
ΖΑΧΑΡΙΑΝΑ		Ορεινή				
ΛΟΥΣΑΚΙΕΣ		Ορεινή				
ΜΕΡΑΔΑ		Ορεινή				
ΜΕΤΟΧΙ		Ορεινή				
Τοπική Κοινότητα Πλατάνου	ΦΤΕΡΟΛΑΚΚΑ	74050107	Ορεινή	40,235	1.179	
	ΚΑΒΟΥΣΙ		Μειονεκτική			
	ΛΙΜΕΝΙΣΚΟΣ		Μειονεκτική			
	ΠΛΑΤΑΝΟΣ		Μειονεκτική			
		ΦΑΛΑΣΑΡΝΑ				

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ	
					Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός
		ΑΝΩ ΣΦΗΝΑΡΙ		Ορεινή		
		ΣΦΗΝΑΡΙ		Ορεινή		
Τοπική Κοινότητα Πολυρρηνίας		ΓΡΗΓΟΡΙΑΝΑ	74050108	Ορεινή	7,956	78
		ΚΑΤΩ ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟ		Ορεινή		
		ΠΟΛΥΡΡΗΝΙΑ		Ορεινή		
Τοπική Κοινότητα Σηρικαρίου		ΚΙΟΛΙΑΝΑ	74050109	Ορεινή	20,762	110
		ΚΩΣΤΟΓΙΑΝΝΗΔΕΣ		Ορεινή		
		ΣΗΡΙΚΑΡΙ		Ορεινή		
		ΣΙΝΕΝΙΑΝΑ		Ορεινή		
Τοπική Κοινότητα Έλους		ΕΛΟΣ	74050201	Ορεινή	11,347	223
		ΛΙΜΝΗ		Ορεινή		
		ΛΟΥΧΙ		Ορεινή		
Τοπική Κοινότητα Αμυγδαλοκεφαλίου		ΑΜΥΓΔΑΛΟΚΕΦΑΛΙ	74050202	Ορεινή	10,685	112
		ΚΕΡΑΜΩΤΗ		Ορεινή		
		ΛΙΒΑΔΙΑ		Ορεινή		
Τοπική Κοινότητα Βάθης		ΒΑΘΗ	74050203	Ορεινή	35,091	127
		ΜΟΝΗ ΧΡΥΣΟΣΚΑΛΙΤΙΣΣΑΣ		Ορεινή		
		ΠΛΟΚΑΜΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΤΖΙΤΖΙΦΙΑ		Ορεινή		
Τοπική Κοινότητα Βλάτους		ΒΛΑΤΟΣ	74050204	Ορεινή	12,093	159
		ΡΟΓΔΙΑ		Ορεινή		
Τοπική Κοινότητα Κάμπου		ΚΑΜΠΟΣ	74050205	Ορεινή	24,216	107
		ΜΕΛΙΣΣΙΑ		Ορεινή		
		ΜΠΕΡΠΑΘΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΠΛΑΓΙΑ		Ορεινή		
Τοπική Κοινότητα Κεφαλίου		ΑΕΡΙΝΟΣ	74050206	Ορεινή	10,479	80
		ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΚΕΦΑΛΙ		Ορεινή		
		ΠΑΠΠΑΔΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΦΕΛΕΣΙΑΝΑ		Ορεινή		
Τοπική Κοινότητα Περιβολίων Κισσάμου		ΠΕΡΙΒΟΛΙΑ	74050207	Ορεινή	4,72	39
Τοπική Κοινότητα Στροβλών		ΑΛΙΓΟΙ	74050208	Ορεινή	27,954	65
		ΣΤΡΟΒΛΕΣ		Ορεινή		
Τοπική Κοινότητα Δραπανιά		ΑΝΩ ΔΡΑΠΑΝΙΑΣ	74050301		5,315	427
		ΔΡΑΠΑΝΙΑΣ				
		ΚΟΚΚΙΝΟ ΜΕΤΟΧΙ				

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ	
					Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός
ΔΗΜΟΣ ΠΛΑΤΑΝΙΑ		ΝΩΠΗΓΙΑ				
	Τοπική Κοινότητα Βουλγάρω	ΒΟΥΛΓΑΡΩ	74050302	Ορεινή	8,16	314
		ΔΕΡΜΙΤΖΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΛΑΤΖΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΜΑΚΡΩΝΑΣ		Ορεινή		
		ΜΟΥΡΙ		Ορεινή		
		ΧΟΥΔΑΛΙΑΝΑ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Καλουδιανών	ΚΑΛΟΥΔΙΑΝΑ	74050303		2,667	385
		ΚΟΡΦΑΛΩΝΑΣ				
		ΚΟΥΡΘΙΑΝΑ				
	Τοπική Κοινότητα Μαλαθύρου	ΜΑΛΑΘΥΡΟΣ	74050304	Ορεινή	5,129	89
	Τοπική Κοινότητα Περβολακίων	ΠΑΠΠΑΓΙΑΝΝΑΚΗΔΕΣ	74050305	Ορεινή	1,807	150
		ΠΕΡΒΟΛΑΚΙΑ		Ορεινή		
		ΧΑΡΑΥΓΗ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Ποταμίδας	ΠΟΤΑΜΙΔΑ	74050306	Ορεινή	3,158	224
	Τοπική Κοινότητα Ρόκκας	ΚΕΡΑ	74050307	Ορεινή	2,635	88
		ΡΟΚΚΑΣ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Σασάλου	ΚΟΝΤΟΥΔΙΑΝΑ	74050308	Ορεινή	4,927	48
		ΜΑΝΕΡΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΣΑΣΑΛΟΣ		Ορεινή		
Τοπική Κοινότητα Σφακοπηγαδίου	ΑΡΜΕΝΟΧΩΡΙ	74050309	Ορεινή	3,144	116	
	ΣΦΑΚΟΠΗΓΑΔΙ		Ορεινή			
	ΤΡΙΑΛΩΝΙΑ		Ορεινή			
Τοπική Κοινότητα Τοπολίων	ΑΪΚΥΡΓΙΑΝΝΗΣ	74050310	Ορεινή	11,512	225	
	ΚΑΨΑΝΙΑΝΑ		Ορεινή			
	ΚΟΥΤΣΟΜΑΤΑΔΟΣ		Ορεινή			
	ΤΟΠΟΛΙΑ		Ορεινή			
	ΤΣΟΥΡΟΥΝΙΑΝΑ		Ορεινή			
Τοπική Κοινότητα Φαλελιανών	ΚΟΛΕΝΙ	74050311	Μειονεκτική	5,048	163	
	ΚΟΤΣΙΑΝΑ		Μειονεκτική			
	ΛΥΡΙΔΙΑΝΑ		Μειονεκτική			
	ΦΑΛΕΛΙΑΝΑ		Μειονεκτική			
Τοπική Κοινότητα Χαϊρεθιανών	ΧΑΪΡΕΘΙΑΝΑ	74050312	Ορεινή	1,881	70	
ΔΗΜΟΣ ΠΛΑΤΑΝΙΑ	Τοπική Κοινότητα Γερανίου	ΓΕΡΑΝΙ	74060101		6,177	1.189
		ΛΟΥΤΡΑΚΙ				

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ	
					Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός
		ΠΑΛΑΙΟ ΓΕΡΑΝΙ				
	Τοπική Κοινότητα Βλαχερωνιτίσσης	ΒΛΑΧΕΡΩΝΙΤΙΣΣΑ	74060102		3,014	152
	Τοπική Κοινότητα Βρυσών Κυδωνίας	ΒΡΥΣΕΣ	74060103		7,44	373
		ΠΑΤΕΛΑΡΙ				
	Τοπική Κοινότητα Ζουνακίου	ΖΟΥΝΑΚΙ	74060104	Ορεινή	5,599	138
		ΛΙΜΝΗ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Κοντομαρίου	ΚΟΙΛΑΔΑ	74060105	Ορεινή	4,658	539
		ΞΗΡΟΚΑΜΠΙ		Ορεινή		
		ΚΟΝΤΟΜΑΡΙ				
		ΜΕΤΟΧΙ				
	Τοπική Κοινότητα Κυπαρίσσου	ΚΥΠΑΡΙΣΣΟΣ	74060106	Ορεινή	2,991	171
		ΜΑΡΟΥΛΙΑΧΙΑΝΑ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Μάλεμε	ΜΑΛΕΜΕ	74060107		3,565	710
	Τοπική Κοινότητα Μανολιοπούλου	ΑΠΟΘΗΚΕΣ	74060108	Ορεινή	7,83	217
		ΜΑΝΩΛΙΟΠΟΥΛΟ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Μοδίου	ΜΟΔΙ	74060109		3,612	327
	Τοπική Κοινότητα Ντερέ	ΝΤΕΡΕΣ	74060110	Ορεινή	18,715	107
		ΠΑΠΠΑΔΙΑΝΑ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Ξαμουδοχωρίου	ΞΑΜΟΥΔΟΧΩΡΙ	74060111	Μειονεκτική	3,289	163
	Τοπική Κοινότητα Πλατανιάς	ΠΛΑΤΑΝΙΑΣ	74060112		5,334	979
	Τοπική Κοινότητα Σιριλίου	ΕΛΛΗΝΙΚΟ	74060113	Μειονεκτική	2,464	210
		ΜΕΤΟΧΙ ΣΙΡΙΛΙΟΥ		Μειονεκτική		
		ΣΙΡΙΛΙ		Μειονεκτική		
	Τοπική Κοινότητα Βουκολιών	ΑΝΩ ΚΕΦΑΛΑ	74060201	Ορεινή	15,378	1.007
		ΒΟΥΚΟΛΙΕΣ		Ορεινή		
		ΓΑΒΑΛΟΜΟΥΡΙ		Ορεινή		
		ΚΑΤΩ ΚΕΦΑΛΑ		Ορεινή		
		ΚΟΥΛΚΟΥΘΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΜΕΣΑ ΒΟΥΚΟΛΙΕΣ		Ορεινή		
		ΦΩΤΑΚΑΔΟ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Ανώσκειλης	ΑΝΩΣΚΕΛΗ	74060202	Ορεινή	2,671	79
		ΠΕΤΑΛΙΑΝΑ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Κακοπέτρου	ΚΑΚΟΠΕΤΡΟΣ	74060203	Ορεινή	11,369	89
		ΚΟΤΣΥΦΙΑΝΑ		Ορεινή		

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ	
					Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός
		ΜΕΣΑΥΛΙΑ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Νέου Χωρίου Κυδωνίας	ΚΑΦΟΥΡΟΣ	74060204	Ορεινή	13,476	197
		ΛΑΚΚΟΙ		Ορεινή		
		ΜΟΥΛΑΜΕΡΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΝΕΟ ΧΩΡΙΟ		Ορεινή		
		ΠΕΤΡΕΣ		Ορεινή		
		ΠΗΓΗ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Νεριανών	ΝΕΡΙΑΝΑ	74060205	Μειονεκτική	1,895	68
	Τοπική Κοινότητα Παλαιών Ρουμάτων	ΒΑΒΟΥΛΕΔΟ	74060206	Ορεινή	23,787	314
		ΚΑΤΖΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΚΕΧΡΕΣ		Ορεινή		
		ΛΗΔΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΛΟΥΦΑΡΔΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΜΙΧΑΛΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΜΠΟΥΓΙΟΥΚΛΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΝΕΑΡΑ ΕΣΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΠΑΛΑΙΑ ΡΟΥΜΑΤΑ		Ορεινή		
		ΠΛΑΤΑΝΕΣ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Πολεμαρχίου	ΠΟΛΕΜΑΡΧΙ	74060207	Μειονεκτική	2,344	170
	Τοπική Κοινότητα Ταυρωνίτου	ΔΕΜΠΛΑ	74060208		1,987	973
		ΤΑΥΡΩΝΙΤΗΣ				
	Τοπική Κοινότητα Χρυσαιγής	ΚΑΛΛΙΘΕΑ	74060209	Μειονεκτική	3,273	219
		ΝΕΡΑΤΖΙΑ		Μειονεκτική		
		ΧΡΥΣΑΥΓΗ		Μειονεκτική		
	Τοπική Κοινότητα Κολυμβαρίου	ΚΟΛΥΜΠΑΡΙ	74060301		6,581	1.109
		ΜΙΝΩΘΙΑΝΑ				
		ΜΟΝΗ ΟΔΗΓΗΤΡΙΑΣ ΓΩΝΙΑΣ				
		ΣΚΟΥΤΕΛΩΝΑΣ				
	Τοπική Κοινότητα Αφράτων	ΑΦΡΑΤΑ	74060302	Ορεινή	8,306	137
	Τοπική Κοινότητα Βασιλοπούλου	ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ	74060303	Μειονεκτική	3,664	76
		ΚΑΡΘΙΑΝΑ		Μειονεκτική		
	Τοπική Κοινότητα Βουβών	ΒΟΥΒΕΣ	74060304	Μειονεκτική	4,401	265
		ΛΟΥΚΟΥΜΙΧΕΛΙΑΝΑ		Μειονεκτική		
		ΠΟΝΤΙΚΙΑΝΑ		Μειονεκτική		
	Τοπική Κοινότητα	ΓΛΩΣΣΑ	74060305	Ορεινή	3,396	151

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ	
					Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός
	Γλώσσης	ΜΟΘΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΣΚΑΦΙΩΤΕΣ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Δελιανών	ΓΡΑ-ΚΕΡΑ	74060306	Ορεινή	6,894	114
		ΔΕΛΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΚΑΛΑΜΙ		Ορεινή		
		ΚΑΜΑΡΑ		Ορεινή		
		ΠΥΡΓΟΣ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Δρακόνας	ΓΕΡΑΚΙΑΝΑ	74060307	Μειονεκτική	2,949	117
		ΔΡΑΚΩΝΑ		Μειονεκτική		
	Τοπική Κοινότητα Επισκοπής	ΑΣΤΡΙΚΑΣ	74060308	Μειονεκτική	5,982	218
		ΕΠΙΣΚΟΠΗ		Μειονεκτική		
	Τοπική Κοινότητα Ζυμπραγού	ΔΡΟΜΟΝΕΡΟ	74060309	Ορεινή	3,893	62
		ΖΥΜΠΡΑΓΟΣ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Καλυδονίας	ΒΕΝΙ	74060310	Μειονεκτική	7,38	290
		ΚΑΛΥΔΩΝΙΑ		Μειονεκτική		
		ΚΑΜΑΡΑ		Μειονεκτική		
		ΚΟΥΜΟΥΛΙ		Μειονεκτική		
		ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΙΟ		Μειονεκτική		
	Τοπική Κοινότητα Καμισιανών	ΚΑΜΙΣΙΑΝΑ	74060311		2,904	557
	Τοπική Κοινότητα Καρών Κισσάμου	ΒΑΣΙΛΙΑΝΑ	74060312	Ορεινή	3,245	110
		ΚΑΡΕΣ		Ορεινή		
		ΜΕΤΟΧΙ		Ορεινή		
		ΠΕΤΑΛΙΑΝΑ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Νοχιών	ΝΟΧΙΑ	74060313	Μειονεκτική	5,403	214
		ΠΛΑΚΑΛΩΝΑ		Μειονεκτική		
	Τοπική Κοινότητα Πανεθήμου	ΚΡΥΑ ΒΡΥΣΗ	74060314	Ορεινή	2,949	89
		ΠΑΝΕΘΗΜΟΣ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Ραβδούχας	ΡΑΒΔΟΥΧΑΣ	74060315	Ορεινή	7,043	120
	Τοπική Κοινότητα Ροδωπού	ΑΣΠΡΑ ΝΕΡΑ	74060316	Ορεινή	70,025	391
		ΑΣΤΡΑΤΗΓΟΣ		Ορεινή		
		ΡΟΔΩΠΟΣ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Σπηλιάς	ΒΑΓΙ	74060317	Μειονεκτική	5,489	437
		ΔΑΡΜΑΡΟΧΩΡΙ		Μειονεκτική		
		ΜΑΡΑΘΟΚΕΦΑΛΑ		Μειονεκτική		
		ΣΠΗΛΙΑ		Μειονεκτική		
	Τοπική Κοινότητα Αλικιανού	ΑΛΙΚΙΑΝΟΣ	74060401		5,225	825

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_ Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ	
					Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός
	Τοπική Κοινότητα Βατολάκκου	ΒΑΤΟΛΑΚΚΟΣ	74060402	Μειονεκτική	15,373	661
		ΣΚΟΝΙΖΟΝ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Καράνου	ΚΑΡΑΝΟΣ	74060403	Ορεινή	5,983	88
		ΚΑΡΕΣ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Κουφού	ΚΟΥΦΟΣ	74060404		3,32	149
	Τοπική Κοινότητα Λάκκων	ΑΣΚΟΡΔΑΛΟΣ	74060405	Ορεινή	55,176	270
		ΛΑΚΚΟΙ		Ορεινή		
		ΟΜΑΛΟΣ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Μεσκλών	ΖΟΥΡΒΑ	74060406	Ορεινή	21,812	353
		ΜΕΣΚΛΑ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Ορθουίου	ΛΑΓΓΟΣ	74060407	Ορεινή	20,408	94
		ΟΡΘΟΥΝΙ		Ορεινή		
Τοπική Κοινότητα Πρασέ	ΝΕΑ ΡΟΥΜΑΤΑ	74060408	Ορεινή	27,619	138	
	ΠΡΑΣΕΣ		Ορεινή			
	ΧΩΣΤΗ		Ορεινή			
Τοπική Κοινότητα Σέμπρων	ΣΕΜΠΡΩΝΑΣ	74060409	Ορεινή	14,354	92	
Τοπική Κοινότητα Σκινέ	ΣΚΙΝΕΣ	74060410		8,254	621	
	ΧΛΙΑΡΟ					
Τοπική Κοινότητα Φουρνέ	ΦΟΥΡΝΕΣ	74060411		9,898	576	
Τοπική Κοινότητα Ψαθογιάννου	ΜΠΑΜΠΙΟΛΟΣ	74060412	Ορεινή	3,544	159	
	ΨΑΘΟΓΙΑΝΝΟΣ		Ορεινή			
ΔΗΜΟΣ ΣΦΑΚΙΩΝ	Τοπική Κοινότητα Χώρας Σφακίων	ΒΡΙΤΟΜΑΡΤΗΣ	74070001	Ορεινή	45,578	265
		ΚΟΜΙΤΑΔΕΣ		Ορεινή		
		ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Αγίας Ρουμέλης	ΑΓΙΑ ΠΟΥΜΕΛΗ	74070002	Ορεινή	94,617	57
		ΠΑΛΑΙΑ ΑΓΙΑ ΡΟΥΜΕΛΗ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Αγίου Ιωάννου	ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	74070003	Ορεινή	59,724	33
		ΑΡΑΔΑΙΝΑ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Ανωπόλεως	ΑΝΩΠΟΛΗ	74070004	Ορεινή	100,099	334
		ΛΙΒΑΝΙΑΝΑ		Ορεινή		
		ΛΟΥΤΡΟ		Ορεινή		
	Τοπική Κοινότητα Ασκύφου	ΑΜΜΟΥΔΑΡΙΟ	74070005	Ορεινή	64,871	394
		ΓΩΝΙΟ		Ορεινή		
ΚΑΡΕΣ		Ορεινή				
ΠΕΤΡΕΣ		Ορεινή				

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ		
					Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός	
	Τοπική Κοινότητα Ασφένδου	ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	74070006	Ορεινή	24,491	272	
		ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ		Ορεινή			
		ΑΣΦΕΝΔΟΣ		Ορεινή			
		ΒΟΥΒΑΣ		Ορεινή			
		ΝΟΜΙΚΙΑΝΑ		Ορεινή			
	Τοπική Κοινότητα Ίμπρου	ΒΡΑΣΚΑΣ	74070007	Ορεινή	18,455	68	
		ΙΜΠΡΟΣ		Ορεινή			
	Τοπική Κοινότητα Πατσιανού	ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ	74070008	Ορεινή	28,979	314	
		ΚΑΨΟΔΑΣΟΣ		Ορεινή			
		ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ		Ορεινή			
		ΠΑΤΣΙΑΝΟΣ		Ορεινή			
	Τοπική Κοινότητα Σκαλωτής	ΑΡΓΟΥΛΕΣ	74070009	Ορεινή	30,317	152	
		ΣΚΑΛΩΤΗ		Ορεινή			
						2.364,42	102.675
						2.376,95	156.585
						8.341,51	623.065

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης δύναται να χρηματοδοτηθούν πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που συμβάλουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στην εξυπηρέτηση και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού και στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, για την επίτευξη των στόχων της εγκεκριμένης τοπικής στρατηγικής. Οι εν λόγω παρεμβάσεις παρέχονται δωρεάν στο ευρύ κοινό, ή η όποια χρηματική συνεισφορά από το κοινό καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, δεν μεταβάλλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία.

Τονίζεται ότι **άυλες πράξεις** χαρακτηρίζονται οι πράξεις που αφορούν σε ήπιες παρεμβάσεις όπως μεταφορά τεχνογνωσίας/έρευνα/υιοθέτηση απαιτήσεων προτύπων-πιστοποίηση κ.ά., αλλά και γενικότερα παρεμβάσεις (όπως μελέτες, έρευνες κ.λπ.) πλην εκείνων της υλικοτεχνικής υποδομής (όπως κατασκευές τεχνικών έργων, αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού και μηχανημάτων, κ.λπ.).

Επισημαίνεται ότι για τις προτεινόμενες πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, αποτελεί κριτήριο αποκλεισμού η μη ύπαρξη οριστικής μελέτης.

Για δυνητικούς δικαιούχους οι οποίοι ακολουθούν διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων για την ανάθεση των έργων, οι δαπάνες «L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου» και «L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου», είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση που δεν διαθέτουν τεχνική επάρκεια.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

Αναλυτικότερα, οι υπο-παρεμβάσεις που δύναται να υλοποιηθούν, μέσω των τοπικών στρατηγικών, όσον αφορά σε δημοσίου χαρακτήρα παρεμβάσεις είναι οι ακόλουθες:

Π33-77-4.1-3.1 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα κλπ).

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις δημόσιου χαρακτήρα που στοχεύουν στη δημιουργία ή στον εκσυγχρονισμό υποδομών ή/και υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος. Τέτοιου είδους πράξεις μπορούν να είναι η δημιουργία παιδικών σταθμών, χώρων άθλησης, πολιτιστικών κέντρων και χώρων πολυδραστηριοτήτων για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού.

Ποσοστό Επιχορήγησης:

100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γiv του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι:

Η Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω της ενίσχυσης των βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα κλπ.). Στο πλαίσιο της υπο-παρέμβασης επιλέξιμες είναι οι πράξεις κοινωνικού χαρακτήρα που συμβάλουν στην εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού σε όλη την περιοχή παρέμβασης. Ενδεικτικά μπορούν να χρηματοδοτηθούν:

- Η Δημιουργία Κοινοτικών Κέντρων που προσφέρουν μια σειρά υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής υποστήριξης, της συμβουλευτικής, των πληροφοριών υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών παραπομπής για το σύνολο του πληθυσμού, με έμφαση σε ευάλωτες ομάδες, όπως άτομα με αναπηρία, ηλικιωμένοι, πρόσφυγες και μετανάστες, Ρομά, θύματα ενδοοικογενειακής βίας, παιδιά και έφηβοι που εμφανίζουν παρεκκλίνουσα συμπεριφορά.
- Η Δημιουργία πολιτιστικών κέντρων ή/και χώρων πολλαπλών δραστηριοτήτων που προσφέρουν πρόσβαση σε τέχνες, πολιτιστικές, ψυχαγωγικές και κοινωνικές δραστηριότητες, εκπαιδευτικά και δημιουργικά προγράμματα, κυρίως σε απομακρυσμένες περιοχές, για την ενίσχυση της αλληλεπίδρασης και της ενσωμάτωσης της κοινότητας.
- Η Δημιουργία εργαστηρίων πληροφορικής ή κοινοτικών κέντρων εξοπλισμένων με υπολογιστές.
- Η Δημιουργία ή βελτίωση βρεφονηπιακών σταθμών, κυρίως σε αγροτικές περιοχές.
- Η Ανάπτυξη και βελτίωση αθλητικών εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων σταδίων, αθλητικών αιθουσών και υπαίθριων χώρων αναψυχής, για την προώθηση της σωματικής άσκησης και του υγιεινού τρόπου ζωής.
- Η Παροχή εξοπλισμού και πόρων για διάφορες αθλητικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες για την κάλυψη διαφορετικών ηλικιακών ομάδων και ενδιαφερόντων, με πολυπολιτισμικό χαρακτήρα.
- Η Δημιουργία χώρων για υπαίθρια αθλήματα, πικνίκ, συγκεντρώσεις και κοινοτικές εκδηλώσεις για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής και του ενεργού τρόπου ζωής.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027**Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:**

Όλη η περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος, σύμφωνα με τον Πίνακα 1 «Περιοχή παρέμβασης Τ.Π. ΤΑΠΤοΚ LEADER Ν. Χανίων» της παρούσας πρόσκλησης, με προτεραιότητα σε περιοχές όπου αποδεδειγμένα υπάρχει έλλειψη.

Ειδικό όρο εφαρμογής Υπο-παρέμβασης

Προτεραιότητα θα δοθεί στην αξιοποίηση υφιστάμενων κτιρίων.

Στο προτεινόμενο έργο, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η διευκόλυνση της πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Εν δυνάμει δικαιούχοι υπο-παρέμβασης:

Τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα ή τοπικοί σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Επιλέξιμες δαπάνες:

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
  - ✓ εξοπλισμός γραφείου
  - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.05 Δαπάνη αγοράς αυτοκινήτου
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
  - ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
  - ✓ Δαπάνες προβολής
  - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
  - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027**Π3-77-4.1-3.2 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, στην καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και στην ενσωμάτωση προσφύγων/μεταναστών.**

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις δημόσιου χαρακτήρα που στοχεύουν στην δημιουργία υποδομών ή/και υπηρεσιών για την καταπολέμηση της φτώχειας, την κοινωνική ένταξη και την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού κατηγοριών πολιτών, συμπεριλαμβανομένων και των προσφύγων και μεταναστών. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος.

Ποσοστό Επιχορήγησης:

100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γiv του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι:

Πράξεις που θα ενισχύσουν τη συμπερίληψη και την αντιμετώπιση των συνεπειών της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Στο πλαίσιο της υπο-παρέμβασης επιλέξιμες είναι οι πράξεις κοινωνικού χαρακτήρα που συμβάλουν στην εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού και στην ενσωμάτωση προσφύγων και μεταναστών σε όλη την περιοχή παρέμβασης. Ενδεικτικά μπορούν να χρηματοδοτηθούν:

- Δημιουργία κέντρων προσωρινής φιλοξενίας και συμβουλευτικής αστέγων, προσφύγων και μεταναστών, παιδιών και εφήβων με παρεκκλίνουσα συμπεριφορά.
- Δημιουργία κέντρων υποδοχής που παρέχουν προσωρινή στέγαση, βασικές ανάγκες και υπηρεσίες υποστήριξης για πρόσφυγες και μετανάστες, συμπεριλαμβανομένης της εκμάθησης γλωσσών, της βοήθειας για την εύρεση εργασίας και του πολιτιστικού προσανατολισμού.
- Δημιουργία Κινητών Μονάδων στήριξης του πληθυσμού σε δυσπρόσιτες και απομονωμένες περιοχές για ζητήματα, όπως η πρόληψη χρήσης ναρκωτικών ουσιών και κατανάλωσης αλκοόλ, κυρίως από ανήλικους, ψυχοκοινωνική στήριξη κ.ά.
- Δημιουργία εξειδικευμένων κέντρων αποκατάστασης και επανένταξης ανηλικών παραβατών που παρέχουν προγράμματα εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης.
- Δημιουργία εξειδικευμένων κέντρων που παρέχουν ολοκληρωμένη υποστήριξη και υπηρεσίες στα άτομα με αναπηρία.
- Δημιουργία ξενώνων για θύματα ενδοοικογενειακής βίας, παροχή προσωρινής στέγασης, συμβουλευτικής, νομικής βοήθειας και υπηρεσιών αποκατάστασης.
- Δράσεις ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας για την αντιμετώπιση σοβαρών κοινωνικών προβλημάτων όπως ενδοοικογενειακή βία, εξαρτήσεις, παχυσαρκία, ξενοφοβία, κακοποίηση/ εγκατάλειψη ζώων κλπ.
- Δράσεις ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας για τη διαφορετικότητα, την πολυπολιτισμική κοινωνία, την ένταξη προσφύγων και μεταναστών.
- Δημιουργία κέντρων θεραπείας εθισμού που προσφέρουν συμβουλευτική, θεραπεία, αποτοξίνωση και υπηρεσίες αποκατάστασης για άτομα που αγωνίζονται με τον εθισμό στο αλκοόλ ή τα ναρκωτικά.
- Δημιουργία κέντρων υποδοχής που παρέχουν προσωρινή στέγαση, βασικές ανάγκες και υπηρεσίες υποστήριξης για πρόσφυγες και μετανάστες, συμπεριλαμβανομένης της εκμάθησης γλωσσών, της βοήθειας για την εύρεση εργασίας και του πολιτιστικού προσανατολισμού.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027**Ειδικοί όροι υπο-παρέμβασης:**

Προτεραιότητα θα δοθεί στην αξιοποίηση υφιστάμενων κτιρίων.

Στο προτεινόμενο έργο, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η διευκόλυνση της πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:

Όλη η περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος, σύμφωνα με τον Πίνακα 1 «Περιοχή παρέμβασης Τ.Π. ΤΑΠΤοΚ LEADER Ν. Χανίων» της παρούσας πρόσκλησης, με προτεραιότητα σε περιοχές όπου αποδεδειγμένα υπάρχει έλλειψη.

Εν δυνάμει δικαιούχοι υπο-παρέμβασης:

Τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα ή τοπικοί σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Επιλέξιμες δαπάνες:

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
  - ✓ εξοπλισμός γραφείου
  - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.05 Δαπάνη αγοράς αυτοκινήτου
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
  - ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
  - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
  - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
  - ✓ Ημερίδες/εργαστήρια ενημέρωσης και εκπαίδευσης των ωφελούμενων
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
  - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027**Π3-77-4.1-4.1 Έργα υποδομών μικρής κλίμακας**

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις τοπικών υποδομών μικρής κλίμακας όπως δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης εντός οικισμών και επισκευή και ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτηρίων, για την εγκατάσταση τοπικών υπηρεσιών εξυπηρέτησης του τοπικού πληθυσμού.

Σημειώνεται, ότι στο πλαίσιο υλοποίησης των παραπάνω υποδομών, δύναται να εκτελεστούν εργασίες/φυσικό αντικείμενο εκτός οικισμού, μόνο στην περίπτωση που στοχεύουν αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των κατοίκων των οικισμών.

Ποσοστό Επιχορήγησης:

100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γiv του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι:

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι η βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων. Στο πλαίσιο της υπο-παρέμβασης επιλέξιμες είναι οι πράξεις υποδομών μικρής κλίμακας σε όλη την περιοχή παρέμβασης, όπως δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης εντός οικισμών και επισκευή και ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων για την εγκατάσταση τοπικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού. Ενδεικτικά, μέσα από την υπο-παρέμβαση μπορούν να ενισχυθούν έργα όπως:

- Αναβάθμιση και επέκταση της ευρυζωνικής υποδομής για τη βελτίωση της συνδεσιμότητας και της πρόσβασης στο διαδίκτυο και της πρόσβασης σε δημόσιους χώρους.
- Κατασκευή ή αναβάθμιση εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων για τη διασφάλιση της ορθής επεξεργασίας και διάθεσης των λυμάτων.
- Εγκατάσταση αποχετευτικών δικτύων για τη σύνδεση οικισμών και τη βελτίωση των υποδομών αποχέτευσης.
- Εφαρμογή μέτρων διατήρησης των υδάτων και συστημάτων επαναχρησιμοποίησης για την προώθηση της βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων. Εγκατάσταση συστημάτων φιλτραρίσματος και καθαρισμού νερού για τη βελτίωση της ποιότητας του νερού.
- Αναβαθμίσεις ενεργειακής απόδοσης δημοσίων κτιρίων για μείωση της κατανάλωσης ενέργειας με την εγκατάσταση ηλιακών συλλεκτών ή άλλων συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Εγκατάσταση ραμπών, ανελκυστήρων, κιγκλιδωμάτων για την εξασφάλιση καλύτερης προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρία σε δημόσια κτίρια και κοινόχρηστους χώρους.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:

Όλη η περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος, σύμφωνα με τον Πίνακα 1 «Περιοχή παρέμβασης Τ.Π. ΤΑΠΤοΚ LEADER Ν. Χανίων» της παρούσας πρόσκλησης.

Ειδικό όρο υπο-παρέμβασης:

Στο προτεινόμενο έργο, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η διευκόλυνση της πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Εφόσον η πράξη αφορά σε κτιριακές υποδομές, αυτές είναι επιλέξιμες **μόνο σε υφιστάμενα κτίρια**.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027**Εν δυνάμει δικαιούχοι υπο-παρέμβασης:**

ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού και τα νομικά πρόσωπα αυτών.

Επιλέξιμες δαπάνες:

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε συνθήεις παρεμβάσεις συντήρησης οδών, εκτός αν αφορούν δαπάνες αποκατάστασης του οδοστρώματος, όπως στις περιπτώσεις πράξεων που αφορούν σε εγκατάσταση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης.

Επισημαίνεται ότι είναι υποχρεωτική η ασφαλτόστρωση ή η τσιμεντόστρωση των οδών.

Π3-77-4.1-4.2 Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υποδομές αναψυχής, ανάπλασης οικισμών / περιοχών, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας, όπως σημάνσεις, κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές κ.λπ.

Ποσοστό Επιχορήγησης :

100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι:

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι η βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων. Στο πλαίσιο της υπο-παρέμβασης επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υποδομές αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας, όπως σημάνσεις, κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές κ.λπ., σε όλη την περιοχή παρέμβασης. Ενδεικτικά μπορούν να χρηματοδοτηθούν:

- Αναπλάσεις πλατειών και άλλων κοινόχρηστων χώρων για τη διευκόλυνση κοινοτικών εκδηλώσεων, αγορών ή πολιτιστικών δραστηριοτήτων σε περιοχές που παρουσιάζουν αυξημένη επισκεψιμότητα.
- Εγκατάσταση καθισμάτων, δομών σκίασης και δημόσιας τέχνης για την ενίσχυση της άνεσης και της ελκυστικότητας των κοινόχρηστων χώρων.
- Κατασκευή παιδικών χαρών, αστικών κήπων, εκδρομικών χώρων και υπαίθριου εξοπλισμού γυμναστικής για την προώθηση του ενεργού τρόπου ζωής.
- Δημιουργία κέντρων τουριστικών πληροφοριών ή περιπτέρων για την παροχή πληροφοριών στους επισκέπτες σχετικά με τοπικά αξιοθέατα, εκδηλώσεις και υπηρεσίες (Info points).
- Κατασκευή ή ανακαίνιση αθλητικών εγκαταστάσεων, όπως κοινοτικές παιδικές χαρές,

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

αθλητικά γήπεδα και κλειστά γυμναστήρια.

- Ανάπτυξη ή βελτίωση πάρκων (skate parks, dog parks, parkour parks κ.α.), κήπων και χώρων πρασίνου για την παροχή χώρων αναψυχής για τον τοπικό πληθυσμό και τους επισκέπτες.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:

Όλη η περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος, σύμφωνα με τον Πίνακα 1 «Περιοχή παρέμβασης Τ.Π. ΤΑΠΤοΚ LEADER Ν. Χανίων» της παρούσας πρόσκλησης.

Ειδικοί όροι υπο-παρέμβασης:

- Στο προτεινόμενο έργο, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η διευκόλυνση της πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.
- Εφόσον η πράξη αφορά σε παρεμβάσεις σε κτιριακές υποδομές, προτεραιότητα θα δοθεί σε παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια.
- **Κατά προτεραιότητα** θα ενισχυθούν παρεμβάσεις που προάγουν τη βιοκλιματική αναβάθμιση δημόσιων κοινόχρηστων χώρων ή την περιβαλλοντική αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό υποδομών

Εν δυνάμει δικαιούχοι υπο-παρέμβασης:

Τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα ή τοπικοί σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Επιλέξιμες δαπάνες:

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
  - ✓ εξοπλισμός γραφείου
  - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
  - ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
  - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
  - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

έργου.

- ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας

- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Στο πλαίσιο της υπο-παρέμβασης δεν είναι επιλέξιμη η διοργάνωση/συμμετοχή σε εκθέσεις, καθώς και δράσεις προβολής με συμμετοχή τουριστικών operators.

Π3-77-4.1-5.1 Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε διενέργεια πολιτιστικών εκδηλώσεων με στόχο α) την ανάδειξη και διατήρηση της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής και σύνδεσή της με τον τουρισμό, αλλά και β) την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου μέσω της αναβάθμισης και διαφοροποίησης του τουριστικού προϊόντος. Ειδικότερα, επιλέξιμες είναι οι εκδηλώσεις οι οποίες, σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση του τοπικού προγράμματος, αποδεδειγμένα συμβάλουν στην τοπική στρατηγική. Ανάδειξη και διατήρηση της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής και σύνδεσή της με τον τουρισμό.

Ποσοστό Επιχορήγησης:

75% δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι:

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι η διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής. Στο πλαίσιο της υπο-παρέμβασης επιλέξιμες είναι οι εκδηλώσεις σε όλη την περιοχή παρέμβασης που συμβάλλουν στην τοπική στρατηγική και ιδιαίτερα:

Πολιτιστικές εκδηλώσεις:

- Διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων που αναδεικνύουν την πλούσια κληρονομιά των Χανίων, όπως μουσικά φεστιβάλ, παραστάσεις παραδοσιακών χορών, αφήγηση παραμυθιού, εκθέσεις τέχνης, θεατρικές παραστάσεις και λαογραφικές εκδηλώσεις. Οι εκδηλώσεις μπορούν να έχουν διαδραστικό χαρακτήρα, όπως εργαστήρια, επιδείξεις και πρακτικές δραστηριότητες, με ενεργό συμμετοχή του κοινού. Οι εκδηλώσεις μπορούν να εστιάσουν στην πολιτιστική παράδοση και τα χαρακτηριστικά της περιοχής, καθώς και στη χειροτεχνία και τη γαστρονομία.

Μέσω των πολιτιστικών εκδηλώσεων μπορεί να αναδειχτεί η πλούσια πολιτιστική παράδοση της περιοχής που αφορά στον χορό και τη μουσική, αλλά και η τοπική ιστορία και να υπάρξει σύνδεση με παραδοσιακές μορφές τέχνης (ήθη, έθιμα και θρησκευτικές γιορτές.

Αθλητικές εκδηλώσεις:

- Στις αθλητικές εκδηλώσεις μπορούν να ενταχθούν τουρνουά, αγώνες, και δραστηριότητες αναψυχής, όπως ποδόσφαιρο, μπάσκετ, beach volley, θαλάσσια αθλήματα και αγώνες δρόμου. Οι εκδηλώσεις μπορούν ν' αναδεικνύουν τις τοπικές παραδόσεις και δραστηριότητες, όπως παραδοσιακά κρητικά αθλήματα, περιηγήσεις πεζοπορίας και ποδηλασίας, διάσχιση φαραγγιών και ορειβασία.

Εκδηλώσεις ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής:

- Διοργάνωση εκδηλώσεων που προάγουν την κοινωνική συνοχή και φέρνουν κοντά διαφορετικές

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

ομάδες της κοινότητας, όπως κοινές παραστάσεις από ντόπιους και μετανάστες καλλιτέχνες, δραστηριότητες μεταξύ των γενεών και αθλητικές εκδηλώσεις που προωθούν τη συμμετοχικότητα. Με τη συμβολή κοινοτικών οργανώσεων, θα επιχειρηθεί η συμμετοχή περιθωριοποιημένων ομάδων, όπως άτομα με αναπηρία, νέοι και ηλικιωμένοι, σε πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις μέσω προσαρμοσμένων προγραμμάτων και πρωτοβουλιών.

Οι πρωτοβουλίες αυτές αποσκοπούν στη γεφύρωση των διαφορών, την προώθηση της κατανόησης και τη δημιουργία μιας αίσθησης του ανήκειν για όλους τους κατοίκους της περιοχής παρέμβασης.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:

Όλη η περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος, σύμφωνα με τον Πίνακα 1 «Περιοχή παρέμβασης Τ.Π. ΤΑΠΤοΚ LEADER Ν. Χανίων» της παρούσας πρόσκλησης.

Ειδικοί όροι υποπαρέμβασης:

Στο προτεινόμενο έργο, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η διευκόλυνση της πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Προτεραιότητα θα δοθεί στη συμμετοχικότητα με τη διοργάνωση προσαρμοστικών αθλητικών εκδηλώσεων για άτομα με αναπηρίες και τη συνεργασία με τοπικούς αθλητικούς οργανισμούς αναπηρίας. Προτεραιότητα επίσης θα δοθεί σε δράσεις που έχουν επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα, με στόχο είτε την εδραίωση είτε την οργάνωσή της σε πιο ολοκληρωμένη βάση.

Εν δυνάμει δικαιούχοι υπο-παρέμβασης:

Τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα ή τοπικοί σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Επιλέξιμες δαπάνες:

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **20.000€**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.08 Οργάνωση Πολιτιστικών Δρώμενων
- ✓ Δαπάνες προβολής
- ✓ Μίσθωση χώρου και εξοπλισμού και οπτικοακουστικών μέσων
- ✓ Παραγωγή υλικού καταγραφής της εκδήλωσης

Η δαπάνη για την ενοικίαση χημικών τουαλετών στον χώρο της εκδήλωσης για την εξυπηρέτηση των παρευρισκόμενων, είναι επιλέξιμη δεδομένου ότι συμπεριλαμβάνει πρόβλεψη και για τουαλέτα ΑΜΕΑ.

Π3-77-4.1-5.2 Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό**1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ**

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027**και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς.**

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε αποκατάσταση, αναβάθμιση και ανάδειξη των πολιτιστικών τοπικών στοιχείων της περιοχής. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος, όπως την ανάδειξη και διατήρηση της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής και σύνδεσή της με τον τουρισμό.

Ποσοστό Επιχορήγησης :

100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι:

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι η διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής. Για την υπο-παρέμβαση επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν αποκατάσταση, αναβάθμιση και ανάδειξη των πολιτιστικών τοπικών στοιχείων της περιοχής και που συμβάλλουν στην τοπική στρατηγική, σε όλη την περιοχή παρέμβασης. Ενδεικτικά μπορούν να χρηματοδοτηθούν:

Καταγραφή, διάσωση και ανάδειξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς:

- Καταγραφή, ψηφιακή αποτύπωση και ανάδειξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς π.χ. παραδοσιακά επαγγέλματα (π.χ. αμαξάς, βαρελάς, βυρσοδέψης), τοπικό τραγούδι (π.χ. ριζίτικο), χοροί, ήθη και έθιμα, παραδόσεις κλπ.
- Ενίσχυση πρωτοβουλιών για την έκδοση βιβλίων, άρθρων, ενημερωτικών εντύπων και λοιπού έντυπου υλικού για την ανάδειξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Δημιουργία και διάδοση ψηφιακού υλικού, όπως διαδικτυακές βάσεις δεδομένων, αποθετήρια εικονικές εκθέσεις και διαδραστικές πλατφόρμες, για την αύξηση της πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με την άυλη πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής και την προσέλκυση ευρύτερου κοινού.
- Δημιουργία επισκέψιμων χώρων ανάδειξης της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, με έμφαση στην αξιοποίηση των ΤΠΕ. Η ενέργεια περιλαμβάνει έργα που αφορούν στη δημιουργία και αναβάθμιση επισκέψιμων χώρων, συμπεριλαμβανομένου του περιβάλλοντα χώρου, και θα βελτιώνουν την προσβασιμότητα, συμβάλλοντας στη δημιουργία διαδρομών και μετουσιώνοντας το πολιτιστικό απόθεμα και την άυλη κληρονομιά σε σύγχρονο τουριστικό προϊόν.

Καταγραφή, διάσωση και ανάδειξη της υλικής πολιτιστικής κληρονομιάς:

- Καταγραφή, μελέτη, αποκατάσταση, προστασία, ψηφιακή αποτύπωση και ανάδειξη στοιχείων υλικής πολιτιστικής κληρονομιάς που συνδέονται με α) γεωργικά και βιομηχανικά μνημεία που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς των Χανίων, όπως μιτάτα, πηγάδια, πατητήρια κ.ά, β) ιστορικά- πολιτιστικά μνημεία, συμπεριλαμβανομένων των θρησκευτικών.
- Ενίσχυση πρωτοβουλιών για την έκδοση βιβλίων, άρθρων, ενημερωτικών εντύπων και λοιπού έντυπου υλικού για την ανάδειξη της υλικής πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Δημιουργία και διάδοση ψηφιακού υλικού, όπως διαδικτυακές βάσεις δεδομένων, αποθετήρια εικονικές εκθέσεις και διαδραστικές πλατφόρμες, για την αύξηση της πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με την υλική πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής και την προσέλκυση ευρύτερου κοινού.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

- Δημιουργία επισκέψιμων χώρων ανάδειξης της υλικής πολιτιστικής κληρονομιάς, με έμφαση στην αξιοποίηση των ΤΠΕ. Η ενέργεια περιλαμβάνει έργα που αφορούν στη δημιουργία και αναβάθμιση επισκέψιμων χώρων, συμπεριλαμβανομένου του περιβάλλοντα χώρου, και θα βελτιώνουν την προσβασιμότητα, συμβάλλοντας στη δημιουργία διαδρομών και μετουσιώνοντας το πολιτιστικό απόθεμα και την υλική κληρονομιά σε σύγχρονο τουριστικό προϊόν.

Υποστήριξη πολιτιστικών φορέων:

- Ενίσχυση των τοπικών πολιτιστικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων λαογραφικών συλλόγων, θεατρικών ομάδων, πολιτιστικών κέντρων και μουσείων (π.χ. γαστρονομίας, εθνολογίας, λαϊκής τέχνης κ.ά.), για την προμήθεια υλικοτεχνικής υποδομής.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:

Όλη η περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος, σύμφωνα με τον Πίνακα 1 «Περιοχή παρέμβασης Τ.Π. ΤΑΠΤοΚ LEADER Ν. Χανίων» της παρούσας πρόσκλησης.

Εν δυνάμει δικαιούχοι υπο-παρέμβασης:

Τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα ή τοπικοί σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Ειδικό όροι υπο-παρέμβασης:

1. Στο προτεινόμενο έργο, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η διευκόλυνση της πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.
2. Η σύσταση των συλλογικών φορέων, ΜΚΟ κλπ. (βάσει καταστατικού) θα πρέπει να έχει γίνει τουλάχιστον ένα χρόνο πριν την προκήρυξη για δράσεις που αφορούν στην αξιοποίηση ιδιωτικών κτηρίων.
3. Για τα κτήρια που θα ενταχθούν στην πράξη θα πρέπει να έχει διασφαλιστεί η λειτουργία τους και η πρόσβαση του κοινού.
4. Προτεραιότητα θα δοθεί σε παρεμβάσεις σε μνημεία και κτίρια τα οποία: α) βρίσκονται πάνω σε διαδρομές εναλλακτικού τουρισμού και πολιτισμού που έχουν σχεδιαστεί από την ΟΤΔ β) είναι υφιστάμενα και γ) σε αυτά θα αναπτυχθούν δραστηριότητες ανοιχτές στο κοινό.

Επιλέξιμες δαπάνες:

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
  - ✓ εξοπλισμός γραφείου
  - ✓ οπτικοακουστικά μέσα

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
  - ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
  - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
  - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
  - ✓ Δημιουργία ντοκιμαντέρ
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
  - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
  - ✓ Έρευνες, καταγραφή πολιτιστικών, ιστορικών και λαογραφικών στοιχείων
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Π3-77-4.1-6.1 Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υπηρεσίες και υποδομές, με σκοπό την αναβάθμιση και ανάδειξη φυσικών τοπίων, όπως θέσεις θέας κλπ. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος, όπως την αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής και βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.

Ποσοστό Επιχορήγησης:

100% δυνάμει του των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι:

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι η προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος. Για την υπο-παρέμβαση επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υπηρεσίες και υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών μελετών, με σκοπό την αναβάθμιση και ανάδειξη φυσικών τοπίων, όπως θέσεις θέας κλπ, σε όλη την περιοχή παρέμβασης. Ενδεικτικά μπορούν να χρηματοδοτηθούν πράξεις για:

- Τοποθέτηση σήμανσης και ενημερωτικών πινακίδων σε βασικές τοποθεσίες για την ενημέρωση των επισκεπτών σχετικά με την τοπική βιοποικιλότητα και το φυσικό περιβάλλον.
- Παρεμβάσεις αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος και δημιουργία χώρων αναψυχής σε περιοχές κυρίως ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, με σεβασμό σε αυτό (π.χ. αλσύλλια, εξοπλισμός όπως παγκάκια, κάδοι απορριμμάτων κλπ.).
- Δράσεις ανάδειξης των ιδιαίτερων φυσικών στοιχείων της περιοχής, όπως δάση, φαράγγια, μονοπάτια, σπήλαια κ.ά. και δημιουργία χώρων επισκεψιμότητας.
- Δημιουργία θέσεων θέας και παρατήρησης κατά μήκος διαδρομών (π.χ. πεζοπορικών, ποδηλατικών κλπ.).
- Βελτίωση ή/και χάραξη και σήμανση μονοπατιών πεζοπορίας, αναρρίχησης, ποδηλασίας

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

βουνού κ.ά. Ψηφιακές δράσεις για την ενίσχυση της ασφάλειας και της ικανοποίησης των επισκεπτών στα μονοπάτια πεζοπορίας

- Καθορισμός και διαμόρφωση σημείων παρατήρησης πουλιών, διασφαλίζοντας ότι είναι καλά συντηρημένα και προσβάσιμα στους επισκέπτες.
- Δημιουργία χώρων προβολής και ανάδειξης της βιοποικιλότητας και του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής, με έμφαση στην αξιοποίηση των ΤΠΕ. Η ενέργεια περιλαμβάνει έργα που αφορούν στη δημιουργία και αναβάθμιση επισκέψιμων χώρων, συμβάλλοντας στη δημιουργία διαδρομών και μετουσιώνοντας το περιβαλλοντικό απόθεμα σε σύγχρονο τουριστικό προϊόν.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:

Όλη η περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος, σύμφωνα με τον Πίνακα 1 «Περιοχή παρέμβασης Τ.Π. ΤΑΠΤοΚ LEADER Ν. Χανίων» της παρούσας πρόσκλησης.

Ειδικοί όροι υπο-παρέμβασης:

Στο προτεινόμενο έργο, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η διευκόλυνση της πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Εν δυνάμει δικαιούχοι υπο-παρέμβασης:

Τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα ή τοπικοί σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Επιλέξιμες δαπάνες:

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων €**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
  - ✓ εξοπλισμός γραφείου
  - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
  - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
  - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
  - ✓ Ημερίδες/εργαστήρια προβολής φυσικού περιβάλλοντος
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

- ✓ Μελέτη/καταγραφή στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Π3-77-4.1-6.2 Έργα πράσινων υποδομών "green infrastructure" για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υποδομές, με σκοπό την πρόληψη των κινδύνων από φυσικές καταστροφές, όπως πλημμύρες και πυρκαγιές. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος, όπως α) η αντιμετώπιση της υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος και ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής και β) η ενίσχυση και εκπαίδευση εθελοντικών ομάδων για την προστασία του περιβάλλοντος.

Ποσοστό Επιχορήγησης:

100% δυνάμει του των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι:

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι η προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος. Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υποδομές με σκοπό την πρόληψη των κινδύνων από φυσικές καταστροφές αλλά και δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του τοπικού πληθυσμού σε θέματα που αφορούν στο περιβάλλον, σε όλη την περιοχή παρέμβασης. Ενδεικτικά μπορούν να χρηματοδοτηθούν δράσεις:

Έργα υποδομής

- Έργα μικρής κλίμακας αντιπυρικής προστασίας σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές (π.χ. κρουνοί, αυτόματα συστήματα πυρόσβεσης, δεξαμενές κ.ά.)
- Αντιπλημμυρικά έργα μικρής κλίμακας (π.χ. κατασκευή μικρών λίθινων αναβαθμίδων σε εποχικά ρέματα)
- Ενίσχυση της ευστάθειας των πρανών και πρόληψη των κατολισθήσεων μέσω πράσινης υποδομής
- Αποκατάσταση σημείων ιδιαίτερης περιβαλλοντικής αξίας έπειτα από φυσικές καταστροφές, κυρίως πυρκαγιές

Ενίσχυση φορέων και εθελοντικών ομάδων πολιτικής προστασίας για την πρόληψη και αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών

- Ενίσχυση ή/και δημιουργία εθελοντικών ομάδων πολιτικής προστασίας
- Ενίσχυση φορέων και εθελοντικών ομάδων πολιτικής προστασίας με τον απαραίτητο εξοπλισμό, μέσα ατομικής προστασίας, οχήματα κ.ά.
  - Κατάρτιση σχεδίων πρόληψης δασικών πυρκαγιών, πλημμυρών και λοιπών έκτακτων αναγκών που συνδέονται με φυσικές καταστροφές
  - Ενέργειες επιμόρφωσης και εκπαίδευσης των φορέων και εθελοντικών ομάδων πολιτικής προστασίας

Ενέργειες ευαισθητοποίησης

- Ευαισθητοποίηση των πολιτών για συμμετοχή σε εθελοντικές ομάδες αντιμετώπισης

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

έκτακτων αναγκών από φυσικές καταστροφές.

- Ευαισθητοποίηση σχετικά με τον αντίκτυπο των πλαστικών αποβλήτων και προώθηση υπεύθυνων πρακτικών διαχείρισης αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσης και της μείωσης των πλαστικών μίας χρήσης.
- Οργάνωση δράσεων στη φύση για την προώθηση της αίσθησης εκτίμησης του φυσικού περιβάλλοντος και της αξίας αυτού με παράλληλες φιλοπεριβαλλοντικές δραστηριότητες.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:

Όλη η περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος, σύμφωνα με τον Πίνακα 1 «Περιοχή παρέμβασης Τ.Π. ΤΑΠΤοΚ LEADER Ν. Χανίων» της παρούσας πρόσκλησης.

Ειδικό όροι υποπαρέμβασης:

Στο προτεινόμενο έργο, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η διευκόλυνση της πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Εν δυνάμει δικαιούχοι υπο-παρέμβασης:

Τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου, ή τοπικοί σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και αρμόδιοι φορείς όπως ο ΟΦΥΠΕΚΑ και εθελοντικές οργανώσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Επιλέξιμες δαπάνες:

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων €**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
  - ✓ εξοπλισμός γραφείου
  - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.05 Δαπάνη αγοράς αυτοκινήτου
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
  - ✓ Δαπάνη ημερίδων περιβαλλοντικής ενημέρωσης και αντιμετώπισης των κινδύνων από φυσικές καταστροφές
  - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
  - ✓ Δαπάνες σχεδιασμού και παραγωγής υλικού για το φυσικό περιβάλλον και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027**2. ΔΕΙΚΤΕΣ**

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν σε κάθε προκηρυσσόμενη υπο-παρέμβαση, θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των παρακάτω δεικτών:

Πίνακας 1: Δείκτες αποτελέσματος

Δείκτες αποτελέσματος	Περιγραφή Δείκτη	Υπο-παρεμβάσεις που αφορά	Τρόπος Συμπλήρωσης
R.41	Σύνδεση της αγροτικής Ευρώπης: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από καλύτερη πρόσβαση σε υπηρεσίες και υποδομές μέσω της στήριξης της ΚΓΠ	ΟΛΕΣ ΕΚΤΟΣ της Π3-77-4.1-3.2	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
R.42	Πρώθηση της κοινωνικής ένταξης: Αριθμός ατόμων που καλύπτονται από έργα κοινωνικής ένταξης που λαμβάνουν στήριξη	Π3-77-4.1-3.2	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
R.27	Αριθμός πράξεων που συμβάλλουν στους στόχους περιβαλλοντικής βιωσιμότητας	Π3-77-4.1-6.1/Π3-77-4.1-6.2	ΑΥΤΟΜΑΤΑ

3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

3.1 Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων ανέρχεται **ενδεικτικά** σε **1.538.000 €** με την παρούσα πρόσκληση και κατανέμεται ανά υπο-παρέμβαση ως ακολούθως:

Πίνακας 1

A/A	ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΓΧΡΗΜ/ΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ (σε €)
(1)	(2)	(3)
1	Π3-77-4.1-3.1 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικό σταθμό, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα κλπ).	360.000
2	Π3-77-4.1-3.2 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, στην καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και στην ενσωμάτωση προσφύγων/μεταναστών	120.000
3	Π3-77-4.1-4.1 Έργα υποδομών μικρής κλίμακας	210.000

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

Π3-77-4.1-4.2 Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας	320.000
Π3-77-4.1-5.1 Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων	27.000
Π3-77-4.1-5.2 Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς	165.000
Π3-77-4.1-6.1 Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτού	186.000
Π3-77-4.1-6.2 Έργα πράσινων υποδομών "green infrastructure" για την πρόληψη και αντιμετώπιση κινδύνων από φυσικές καταστροφές.	150.000
ΣΥΝΟΛΟ	1.538.000

3.2 Η ΟΤΔ (με σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ) δύναται να επικαιροποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή/και την κατανομή της ανά υπο-παρέμβαση ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δυνητικούς δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας (ιστοσελίδας του ΠΑΑ www.agrotikianartixi.gr ή/και της ΟΤΔ ΟΑΚ Α.Ε. <https://leader.oakae.gr/>)

4 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

4.1 Οι επιλέξιμες δαπάνες καθορίζονται ανά υπο-παρέμβαση και είναι αυτές οι οποίες συνδέονται μόνο με άμεσο τρόπο με την υλοποίηση της κάθε πράξης.

Ως έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών θεωρείται η 01.01.2023.

Δεν είναι επιλέξιμες οι πράξεις, των οποίων το φυσικό αντικείμενο έχει ολοκληρωθεί πριν την υποβολή αίτησης στήριξης στην ΟΤΔ, ανεξάρτητα αν ο δυνητικός δικαιούχος έχει εκτελέσει ή όχι τις σχετικές πληρωμές. Στο πλαίσιο αυτό δεν είναι επιλέξιμες πράξεις που το υπολειπόμενο οικονομικό αντικείμενο ανέρχεται σε ποσοστό κάτω του 10% του αιτούμενου προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης. Επιπροσθέτως, για πράξεις που αφορούν σε ίδρυση δεν είναι επιλέξιμες οι πράξεις για τις οποίες έχει εκδοθεί η σχετική άδεια λειτουργίας ή άλλο αποδεικτικό όπου διαπιστώνεται η λειτουργία της επένδυσης.

4.2 Οι επιλέξιμες δαπάνες και οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στο άρθρο 9 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770), και εξειδικεύονται στην εγκύκλιο με θέμα «Οδηγίες για την έκδοση πρόσκλησης - Όροι επιλεξιμότητας - Επιλεξιμότητα δαπανών και υπόδειγμα πρόσκλησης έργων δημοσίου χαρακτήρα με τα συνημμένα αυτής» και στην με αριθ. πρωτ. 3506/18-12-2023 (Β' 7144) απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Αρμόδιος Φορέας (Ενδιάμεσος Φορέας) για την εξέταση της επιλεξιμότητας των δαπανών κάθε αίτησης στήριξης είναι η ΟΤΔ Ο.Α.Κ. Α.Ε. και όταν συντρέχουν λόγοι σύγκρουσης συμφερόντων ή η ΕΥΔ της Περιφέρειας Κρήτης ή η ΕΥΕ ΠΑΑ, κατά περίπτωση.

4.3 Ο δικαιούχος οφείλει να ολοκληρώσει το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της πράξης

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770), ενώ η ολοκλήρωση της πράξης διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 22 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770), και την διαδικασία Ι.4.6. του ΣΔΕ, όπως κάθε φορά ισχύουν.

4.4 Εξέταση στοιχείων κρατικής ενίσχυσης.

- I. Τα έργα δεν πρέπει να ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Εάν δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπίδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων. Η διεπίδότηση μπορεί να αποκλειστεί με την τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών, τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων και με τη διασφάλιση ότι η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες.
- II. Προκειμένου να αποφευχθεί η χορήγηση οικονομικού πλεονεκτήματος κατά την προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών στο πλαίσιο υλοποίησης έργων, είναι αναγκαίο οι προμήθειες/ υπηρεσίες/ εργολαβίες να πραγματοποιηθούν μέσω ανοικτής, διαφανούς, αμερόληπτης και άνευ όρων διαγωνιστικής διαδικασίας, με βάση τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας περί σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών.
- III. Σημειώνεται ότι πράξεις που θα υποβληθούν στην παρούσα πρόσκληση, θα αποσταλούν στην ΕΥΚΕ-ΧΕ για να εξεταστούν διακριτά αναφορικά με την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού, εφόσον ο αρμόδιος ΕΦ κρίνει ότι ενδεχομένως αποτελούν κρατική ενίσχυση, λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερόμενα ανωτέρω και σύμφωνα με τα οριζόμενα στις με αριθ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 και 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359/27.11.2023 εγκυκλίου με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων». Αν μετά την εξέταση μιας πράξης διαπιστωθεί ότι αποτελεί κρατική ενίσχυση, τότε δεν είναι επιλέξιμη προς ενίσχυση στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.
- IV. Οι υπο-παρεμβάσεις που προκηρύσσονται με την παρούσα πρόσκληση, έχουν τοπικό χαρακτήρα και οι επιπτώσεις στις συνθήκες των διασυνοριακών επενδύσεων ή της εγκατάστασης είναι οριακές, ενώ τα αγαθά ή οι υπηρεσίες παρέχονται σε μια περιορισμένη περιοχή, με αποτέλεσμα να είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη.
- V. Οι αιτήσεις στήριξης θα πρέπει να περιλαμβάνουν δραστηριότητες που έχουν καθαρά τοπικό αντίκτυπο και κατά συνέπεια δεν επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, λαμβάνοντας υπόψη τα παρακάτω κριτήρια:
- α) η δραστηριότητα του δυνητικού δικαιούχου αφορά την παροχή αγαθών και υπηρεσιών σε περιορισμένη γεωγραφική ζώνη επιρροής εντός ενός κράτους μέλους,
- β) η δραστηριότητα εκτιμάται ότι είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη, καθώς τα παρεχόμενα αγαθά και υπηρεσίες απευθύνονται στον τοπικό πληθυσμό,
- γ) η κρατική χρηματοδότηση της δραστηριότητας θα έχει αμελητέο αντίκτυπο στις αγορές και τους καταναλωτές, καθώς δεν προβλέπεται ότι θα προσελκύσει επενδυτές από άλλα κράτη μέλη που θα θελήσουν να εγκατασταθούν στην εν λόγω περιοχή, για να παρέχουν τη δραστηριότητα αυτή.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

- VI.Επισημαίνεται ότι η δημόσια χρηματοδότηση υποδομών που δεν προορίζονται να αποτελέσουν αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης, εξαιρείται καταρχήν από την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. Συνεπώς οι υποδομές που προορίζονται για δραστηριότητες τις οποίες το κράτος εκτελεί κανονικά κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας, δεν είναι οικονομικής φύσης και κατά συνέπεια δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.
- VII.Η δημόσια χρηματοδότηση δραστηριοτήτων πολιτισμού ή διαφύλαξης της κληρονομιάς οι οποίες διατίθενται δωρεάν στο ευρύ κοινό, εκπληρώνει έναν απολύτως κοινωνικό και πολιτιστικό σκοπό, του οποίου ο χαρακτήρας είναι μη οικονομικός.
- VIII.Στην παρούσα πρόσκληση μέσω των προκηρυσσόμενων υπο-παρεμβάσεων δεν δύναται να υπάρξει κρατική ενίσχυση υπό τη μορφή αντιστάθμισης, για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (ΥΓΟΣ).

4.5 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας.

Επί ποινή αποκλεισμού, τα έργα θα πρέπει:

1. να είναι σύμφωνα με το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή τους εθνικό δίκαιο,
2. να είναι στοχευμένα και να συμβάλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής και στην επίτευξη δεικτών των τοπικών προγραμμάτων,
3. να είναι σε συνάφεια με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στο ΣΣ ΚΑΠ σχετικά με το LEADER,
4. να εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την τοπική κοινωνία και να συμβάλουν στην ανάπτυξη αυτής,
5. για τα έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις, να τηρείται Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης (κατά την έννοια του άρθρου 45 του ν. 4412/2016 (Α' 147), όπως ισχύει),
6. να επαληθεύουν το εύλογο κόστος των υποβληθεισών δαπανών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14Γ της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770),
7. να λαμβάνουν υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης και να γίνεται εκτίμηση της αναμενόμενης περιβαλλοντικής επίπτωσης με βάση τη συγκεκριμένη για την επένδυση νομοθεσία, όταν αυτή μπορεί να θίξει το περιβάλλον,
8. να διασφαλίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού,
9. να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης,
10. να διασφαλίζεται ότι δεν έχουν χρηματοδοτηθεί ή/και δεν χρηματοδοτούνται από άλλα εθνικά ή/και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, για το ίδιο φυσικό αντικείμενο,

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

11. να μπορούν να τεκμηριώσουν τον υπεύθυνο φορέα για τη λειτουργία και τη συντήρηση των πράξεων, όπου απαιτείται,
12. να λαμβάνουν υπόψη την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο,
13. να διαθέτουν οριστική μελέτη οι πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων,
14. να έχουν ολοκληρωμένο και λειτουργικό χαρακτήρα,
15. να διασφαλίζουν τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας, κατά την ανάθεση συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εγκύκλιο με θέμα «Οδηγίες για την έκδοση πρόσκλησης - Όροι επιλεξιμότητας - Επιλεξιμότητα δαπανών και υπόδειγμα πρόσκλησης έργων δημοσίου χαρακτήρα με τα συνημμένα αυτής».

5 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

5.1 Η ενίσχυση χορηγείται στον δικαιούχο με τη μορφή επιχορήγησης και το ύψος της υπολογίζεται βάσει των επιλέξιμων δαπανών.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των ενισχυόμενων πράξεων ανά κατηγορία και υπο-παρέμβαση καθορίζεται στο Κεφάλαιο 1 της παρούσας.

Για πράξεις που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, εφαρμόζεται ο συνημμένος «Οδηγός απλοποιημένου κόστους κτηριακών κατασκευών», όπου τα επιλέξιμα ποσά των πράξεων ή των επιμέρους δαπανών αυτών, διαμορφώνονται βάσει των στοιχείων της μελέτης η οποία παρατίθεται ως συνημμένο της παρούσας.

Ο προϋπολογισμός της πράξης που διαμορφώνεται με το πέρας της διαδικασίας διοικητικού ελέγχου της αίτησης στήριξης, αποτελεί τον εγκεκριμένο συνολικό προϋπολογισμό της. Δεν μπορεί να δικαιολογηθεί οποιαδήποτε αύξηση του εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού και της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης του έργου, εκτός των παρακάτω περιπτώσεων που αφορούν σε πράξεις που υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων:

α. Όπου, ανακύπτει από σχετικές κανονιστικές ρυθμίσεις, όπως αύξηση συντελεστών ΦΠΑ (αφορά και πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων), αύξηση των τιμολογίων και αναθεώρηση τιμών των δημοσίων έργων.

β. Όπου, ο δικαιούχος αιτηθεί αύξηση του εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού και της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης της πράξης, στο ποσό που αντιστοιχεί στο ΦΠΑ αυτής, σε περίπτωση που ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμος και ο δικαιούχος δεν τον είχε υπολογίσει κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης. Η συγκεκριμένη διάταξη δεν αφορά αιτήματα πληρωμής που έχουν ήδη οριστικοποιηθεί στο κατάλληλο πληροφοριακό σύστημα, πριν την υποβολή του σχετικού αιτήματος αύξησης προϋπολογισμού από τον δικαιούχο. Η περίπτωση αυτή αφορά και πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων.

γ. Όπου προέκυψε ανάγκη εκτέλεσης εργασιών αρχαιολογικών ερευνών/επίβλεψης ή διαχείρισης Αποβλήτων Εκσκαφών Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ), που δεν είχαν προβλεφθεί στη μελέτη του έργου ή κατέστη αναγκαία η αύξηση της δαπάνης των εργασιών αυτών.

δ. Όπου προέκυψε, από δαπάνη που απαιτείται για την αποκατάσταση βλαβών του έργου που προξενήθηκαν από φυσική καταστροφή, για πράξεις που υλοποιούνται βάσει διαδικασιών δημοσίων συμβάσεων και έως του αρχικού ποσού ένταξης της πράξης. Η φυσική καταστροφή απαιτείται να έχει πιστοποιηθεί με σχετική απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας.

ε. Δύναται να δικαιολογηθεί περαιτέρω αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού της πράξης, χωρίς αντίστοιχη αύξηση της αρχικής επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης του έργου, προκειμένου να κατασκευαστούν επείγοντα έργα που κρίθηκαν αναγκαία, όταν από τις βλάβες που προξενήθηκαν δημιουργείται κίνδυνος για την ασφάλεια προσώπων ή για πρόκληση σημαντικών ζημιών σε τρίτους ή περαιτέρω σημαντικής βλάβης των έργων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 157 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

5.2 Απαραίτητη προϋπόθεση για την αύξηση του επιλέξιμου προϋπολογισμού είναι η ύπαρξη αδιάθετων πόρων στο Τοπικό Πρόγραμμα και η τήρηση των ανωτέρω ορίων του παρόντος. Επισημαίνεται, ότι για έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δύναται κάθε δυνητικός δικαιούχος να συμμετέχει με δικούς του πόρους στο χρηματοδοτικό σχήμα μιας πράξης, με την προϋπόθεση ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης να μην υπερβαίνει τα όρια που καθορίζονται στο Κεφάλαιο 1 της παρούσας. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες προς συγχρηματοδότηση από το ΣΣ ΚΑΠ, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης/ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης.

Στην παραπάνω περίπτωση, δύναται να μειωθεί το συγκεκριμένο ποσό (μη επιλέξιμη δαπάνη) και να αυξηθεί η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη, με την χρήση του ποσού που θα προκύψει από τις εκπτώσεις κατά τη διαδικασία δημοπράτησης των έργων της πρόσκλησης, ή/και με τη χρήση τυχόν υπερδέσμευσης. Η διαδικασία αυτή μπορεί να ακολουθηθεί μόνο στις περιπτώσεις που η αρμόδια ΟΤΔ δεν έλαβε υπερδέσμευση ή δεν ξεπερνούσε το 110% του προϋπολογισμού της εκάστοτε πρόσκλησης, είτε δοθεί τυχόν πρόσθετη υπερδέσμευση. Στην περίπτωση αυτή είναι απαραίτητη η τροποποίηση της απόφασης ένταξης.

Οποιαδήποτε άλλη αύξηση του κόστους, βαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον δικαιούχο.

5.3 Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει πράξη με προϋπολογισμό στα χρηματικά όρια του Κεφαλαίου 1 της παρούσας, ωστόσο, απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη μιας πράξης αποτελεί η διαθεσιμότητα των πόρων της πρόσκλησης.

Αν αυξηθεί ο εγκεκριμένος συνολικός προϋπολογισμός της πράξης, με αποτέλεσμα να ξεπερνά τα χρηματικά όρια του Κεφαλαίου 1 της παρούσας, τότε το ποσό της αύξησης αποτελεί μη επιλέξιμη

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

αξία του συνολικού προϋπολογισμού της πράξης, εκτός των περιπτώσεων της παρ. 5.1 της παρούσας.

5.4 Η αύξηση του προϋπολογισμού του έργου, λόγω σύναψης συμπληρωματικής σύμβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4412/2016 (Α' 147), βαρύνει αποκλειστικά τον δικαιούχο, ενώ αντικείμενο παρακολούθησης και ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης.

5.5 Η ιδιωτική συμμετοχή της κάθε πράξης αποτελεί την διαφορά της δημόσιας δαπάνης από το συνολικό προϋπολογισμό της.

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους ή/και δάνειο ή/και συνδυασμό τους. Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής δύναται να τεκμηριώνεται, είτε με υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου, είτε με σχετικό τραπεζικό έγγραφο, είτε με την απόδειξη κατοχής άλλου άμεσα ρευστοποιήσιμου τίτλου, όπως μετοχές και ομόλογα.

Η τεκμηρίωση της ιδιωτικής συμμετοχής εξειδικεύεται στο συνημμένο της παρούσας «Οδηγός Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης».

6. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

6.1 Η αίτηση στήριξης απαρτίζεται από:

- Την ηλεκτρονική υποβολή στο ΟΠΣΚΑΠ.
- Το Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση.
- Τα δικαιολογητικά που αναρτώνται στο ΟΠΣΚΑΠ.

6.2 Η αίτηση στήριξης υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος ΟΠΣΚΑΠ (<https://cspis.opkepe.gov.gr/CRDIIS/#/login>) συνοδευόμενη από το σύνολο των δικαιολογητικών που απαιτούνται ανά υπο-παρέμβαση. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται ο δυνητικός δικαιούχος, να διαθέτει ατομικό **κωδικό πρόσβασης στο ΟΠΣΚΑΠ**. Παράλληλα, στην παραπάνω ηλεκτρονική διεύθυνση παρέχονται οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΟΠΣΚΑΠ.

Η προθεσμία υποβολής δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 60 ημερών από την πρώτη δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Κατ' εξαίρεση η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων στήριξης δύναται να είναι μικρότερη των εξήντα (60) ημερών από την πρώτη δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τις περιοχές που έχουν πληγεί πρόσφατα από φυσικές καταστροφές (περίοδος εμφάνισης γεγονότος μικρότερη των δύο ετών).

Επιτρέπεται η κατάθεση μόνο μίας αίτησης στήριξης ανά ΑΦΜ ανά υπο-παρέμβαση, στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης ανά Τοπικό Πρόγραμμα, με εξαίρεση τους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού.

Δεν επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων στήριξης σε διαφορετικά Τοπικά Προγράμματα για την ίδια υπο-παρέμβαση, με το ίδιο ΑΦΜ, στο πλαίσιο του ίδιου κύκλου προσκλήσεων, με εξαίρεση τους ΟΤΑ

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

Α' και Β' βαθμού, τον ΟΦΥΠΕΚΑ και τις Εφορείες Αρχαιοτήτων, καθώς και φορέων που υλοποιούν πράξεις κοινωνικού χαρακτήρα.

Για τους φορείς που δεν εμπίπτουν στις παραπάνω εξαιρέσεις, επιτρέπεται η συμμετοχή φυσικού ή νομικού προσώπου σε περισσότερες από μια αιτήσεις στήριξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 13 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770).

Το σύνολο των απαραίτητων δικαιολογητικών για κάθε υπο-παρέμβαση αναφέρονται στο συνημμένο της παρούσας πρόσκλησης «Οδηγός Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης».

Ο αρμόδιος Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) έχει την δυνατότητα να ζητήσει, σε πρωτότυπη μορφή, οποιοδήποτε δικαιολογητικό υποβλήθηκε με την αίτηση στήριξης, εκτός των περιπτώσεων αυτεπάγγελτης αναζήτησης δικαιολογητικών. Επίσης, μπορεί να ζητήσει σχέδια ή άλλα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή, στην μορφή αρχείου που παρήχθησαν.

6.3 Ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων στήριξης: 27-3-2026.

Ημερομηνία λήξης ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων στήριξης: 28-8-2026

Δεν θα γίνονται δεκτές αιτήσεις στήριξης εκτός των ανωτέρω προθεσμιών.

Εφόσον η αίτηση υποβληθεί επιτυχώς στο ΟΠΣΚΑΠ, λαμβάνει μοναδικό κωδικό (κωδικός ΟΠΣΚΑΠ), αριθμό πρωτοκόλλου και ημερομηνία οριστικοποίησης.

6.4 Ειδικότερα, η ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης στήριξης στο ΟΠΣΚΑΠ περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- (i) Καταχωρήσεις των σχετικών πεδίων, σύμφωνα με τον οδηγό «Οδηγίες υποβολής αίτησης στήριξης προσκλήσεων δημοσίου χαρακτήρα - v1.1-2025» που είναι αναρτημένος στο ΟΠΣΚΑΠ.
- (ii) Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση *(επισυνάπτεται υπόδειγμα)*.
- (iii) Λοιπά δικαιολογητικά *(που θεωρούνται απαραίτητα από την ΟΤΔ ανάλογα με το είδος της πράξης)*.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά/έντυπα υποβάλλονται σε **μορφή αρχείου τύπου pdf ή zip (ανάρτηση πολλών αρχείων)**.

Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης στο ΟΠΣΚΑΠ, η πληρότητα των αναρτώμενων δικαιολογητικών και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση της είναι της αποκλειστικής ευθύνης των αιτούντων.

Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, οι αιτούντες αποδέχονται την περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, από τις αρμόδιες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση του θεσμικού πλαισίου περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Σημειώνεται, ότι αν έχουν εκτελεστεί εργασίες πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης, συνυποβάλλεται αποδεικτικό υλικό που αποτυπώνει την υφιστάμενη κατάσταση και το συντομότερο δυνατόν, πραγματοποιείται από τον αρμόδιο ΕΦ επίσκεψη στον προτεινόμενο χώρο υλοποίησης του έργου. Στις περιπτώσεις αυτές, ο ΕΦ υποχρεούται να συμπεριλάβει στην έκθεση

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

αυτοψίας και αναλυτική αποτύπωση των εργασιών που έχουν πραγματοποιηθεί.

Στις περιπτώσεις πράξεων για τις οποίες κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης έχει ήδη δημοσιευθεί η διακήρυξη ή και έχει υπογραφεί η σύμβαση, ο έλεγχος διενεργείται εκ των υστέρων κατά την αξιολόγηση του αιτήματος στήριξης.

Σε πράξεις όπου η διαδικασία δημοπράτησης ή/και ανάθεσης δημόσιας σύμβασης διενεργηθεί μετά το πέρας της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων στήριξης και πριν την ένταξη της πράξης, ο δυνητικός δικαιούχος οφείλει να υποβάλει αίτημα εξέτασης της σχετικής διαδικασίας στην ΟΤΔ. Η εξέταση του αιτήματος σε περίπτωση διαπίστωσης σύγκρουσης συμφερόντων γίνεται από την ΕΥΔ της Περιφέρειας Κρήτης ή η ΕΥΕ ΠΑΑ, κατά περίπτωση.

Η σύμφωνη γνώμη για τη διαδικασία δημοπράτησης ή/και ανάθεσης δημόσιας σύμβασης είναι απαραίτητη για την έκδοση της απόφασης ένταξης της πράξης. Η έγκριση της διαδικασίας θεωρείται ότι έχει γίνει με την ένταξη του έργου και την έκδοση της σχετικής απόφασης, στην οποία πρέπει να γίνεται σχετική αναφορά στο προοίμιο αυτής.

6.5 Διόρθωση – ανάκληση αιτήσεων στήριξης πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής

Οι αιτούντες μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης και τα συνυποβληθέντα δικαιολογητικά, ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση. Για το σκοπό αυτό ακολουθούν τη διαδικασία που προβλέπεται, κατά περίπτωση, στο ΟΠΣΚΑΠ.

Πέραν των ανωτέρω οι αιτούντες δύναται να ανακαλέσουν την αίτησης στήριξης μετά από σχετικό αίτημά τους. Η ανάκληση επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρίσκονταν πριν υποβάλλει τα εν λόγω έγγραφα ή τμήματα των εν λόγω εγγράφων που ανακαλεί.

7 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

7.1 Ο διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΑΠ και η αξιολόγηση είναι συγκριτική, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 14, 14^Α, 14Β και 14Γ της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και τη διαδικασία 1.2.3 του ΣΔΕ.

Παράλληλα, διενεργείται διασταυρωτικός έλεγχος με χρήση του εργαλείου ARACHNE, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 59 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116. Ο έλεγχος αυτός αποσκοπεί στην πρόληψη και τον εντοπισμό περιπτώσεων διπλής χρηματοδότησης, απάτης και σύγκρουσης συμφερόντων.

Η αξιολόγηση όλων των αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται σε ένα στάδιο ως προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής και προσδιορίζεται ο συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός, λαμβάνοντας υπ' όψη το εύλογο κόστος.

Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου δύναται να ζητηθεί, η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων, εντός **5 εργάσιμων ημερών** (κριτήριο αποκλεισμού) από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου στον δυνητικό δικαιούχο.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του συνόλου των υποβληθεισών αιτήσεων, παράγεται πίνακας αποτελεσμάτων αξιολόγησης με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης, ο οποίος περιλαμβάνει όλες τις παραδεκτές και μη παραδεκτές αιτήσεις και κοινοποιείται στους δυνητικούς δικαιούχους με κάθε πρόσφορο μέσο.

- 7.2** Κατά του πορίσματος αξιολόγησης της αίτησης στήριξης, ο δυνητικός δικαιούχος μπορεί να ασκήσει άπαξ ένσταση, κατά την έννοια του άρθρου 25 του ν. 2690/1999 (Α' 45).

Η ένσταση υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΑΠ, με συμπλήρωση των σχετικών πεδίων, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας των δέκα (10) ημερών από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης της απόφασης και το αποδεικτικό κατάθεσης της ένστασης αποστέλλεται στην ΟΤΔ.

Η ένσταση εξετάζεται από την Επιτροπή Ενδικοφανών Προσφυγών εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την επομένη της ημερομηνίας άσκησης της.

Η απόφαση επί της ένστασης που υποβλήθηκε στο ΟΠΣΚΑΠ κοινοποιείται στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει ο δυνητικός δικαιούχος στην αίτηση στήριξης.

Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης των ενστάσεων και την τυχόν μεταβολή των πόρων των υπο-παρεμβάσεων της πρόσκλησης, συντάσσεται ο Πίνακας Κατάταξης, ο οποίος δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας, εντάσσονται όλες οι αιτήσεις που ισοβαθούν μέχρι εξάντλησης του προϋπολογισμού της υπο-παρέμβασης. Σε αντίθετη περίπτωση εντάσσονται μόνο οι αιτήσεις, που έλαβαν υψηλότερη βαθμολογία στο/στα κριτήριο/α επιλογής με την μεγαλύτερη βαρύτητα υπό την προϋπόθεση ότι επαρκεί ο προϋπολογισμός της υπο-παρέμβασης και των οποίων η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη από 30 μονάδες, για το σύνολο των υπο-παρεμβάσεων της παρούσας.

Από την ημερομηνία κοινοποίησης του Πίνακα Κατάταξης στους δυνητικούς δικαιούχους, θα πρέπει εντός 15 εργάσιμων ημερών να προσκομίσουν τα συμφωνητικά ή τα συμβόλαια που αφορούν το γήπεδο ή το οικόπεδο ή/και το ακίνητο όπου θα υλοποιηθεί η πράξη, σε περίπτωση που δεν τα είχαν προσκομίσει κατά την υποβολή αίτηση στήριξης και οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό ζητηθεί από τον αρμόδιο ΕΦ κατά την αξιολόγηση, προκειμένου να ενταχθούν στο Πρόγραμμα.

- 7.3** Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του συνόλου των υποβληθεισών αιτήσεων, βάσει του αντίστοιχου πίνακα κατάταξης αποτελεσμάτων αξιολόγησης, εκδίδεται απόφαση ένταξης πράξεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 15 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και τη διαδικασία Ι.2.4 του ΣΔΕ.

Η Απόφαση Ένταξης αποστέλλεται στους δικαιούχους με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στις διευθύνσεις που έχουν δηλωθεί κατά την αίτηση στήριξης.

Είναι δυνατό για μια πράξη να αρθεί η ένταξή της από το ΣΣ ΚΑΠ λόγω τεκμηριωμένων αδυναμιών εκτέλεσης ή μη τήρησης των όρων της, ή απόκλισης υλοποίησης βάσει του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16 της υπ'

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και τη διαδικασία Ι.2.5 του ΣΔΕ.

Οι δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα να παραιτηθούν από την αίτηση στήριξης που έχουν υποβάλει, χωρίς να παραβιάζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των δικαιούχων.

7.4 Αν μετά από ένα έτος από την έκδοση της απόφασης ένταξης δεν έχει υποβληθεί από τον δικαιούχο αίτημα ελέγχου νομιμότητας σταδίου εξέλιξης δημόσιας συμβάσης, γίνεται ανάκληση της απόφασης ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦ. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις όπου η καθυστέρηση δεν αποτελεί υπαιτιότητα του δικαιούχου.

7.5 Για τις πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλει αίτημα πληρωμής μεγαλύτερο ή ίσο με ποσοστό 15% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την έκδοση της απόφασης ένταξης και σε περίπτωση μη υποβολής ανακαλείται η απόφαση ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦ. Λεπτομέρειες για την υποχρέωση αυτή, αναλύονται στο Κεφάλαιο 3 του Παραρτήματος Ι της παρούσας.

8. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

8.1 Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την συμπλήρωση και υποβολή των αιτήσεων στήριξης και άλλες διευκρινίσεις υπεύθυνος/οι είναι η κ. Ροδολάκη Βασιλική, τηλέφωνο 2821029312, e-mail: leader@oakae.gr

8.2 Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων ορίζεται ο/η Σοφία Μιχάκη, τηλέφωνο 2821029313, e-mail: leader@oakae.gr, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του Κανονισμού 2016/679 και τα άρθρα 5 και 7 του ν. 4914/2022 (Α'61).

8.3 Περαιτέρω πληροφορίες για το ΣΣ ΚΑΠ, το ΣΔΕ του ΣΣ ΚΑΠ, το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο ΣΣ ΚΑΠ, τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των αιτήσεων στήριξης, βρίσκονται στις ιστοσελίδες www.agrotikianaptixi.gr και <https://leader-el.gr/> ή στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ <https://leader.oakae.gr/>. Οι ανωτέρω δικτυακοί τόποι αποτελούν βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΟΤΔ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το ΣΣ ΚΑΠ και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.

8.4 Για τη δημοσιοποίηση της παρούσας πρόσκλησης, θα οργανωθούν ανοιχτές ημερίδες ενημέρωσης. Το πρόγραμμα των ημερίδων θα δημοσιοποιηθεί στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ <https://leader.oakae.gr/>

Ο Πρόεδρος της Ε.Δ.Π.

Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. Χανίων

Αντώνιος Ροκάκης

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027**Συνημμένα:**

8.5 Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ιστοσελίδα www.agrotikianaptixi.gr και της ΟΤΔ Ο.Α.Κ. Α.Ε. <https://leader.oakae.gr/>

1. Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση.
2. Οδηγός Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης *(Περιέχει μεταξύ άλλων Κριτήρια Επιλεξιμότητας, Κριτήρια Επιλογής, Διευκρινήσεις επί των κριτηρίων, Απαιτούμενα Δικαιολογητικά κ.τ.λ.)*.
3. Υπόδειγμα εγγράφου για την υποβολή συμπληρωματικών/διευκρινιστικών στοιχείων.
4. Οδηγός Εξασφάλισης Προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία.
5. Οδηγός Δημοσιότητας της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ.
6. Προδιαγραφές για Μελέτη Συνολικής Θεώρησης Αισθητικής και Λειτουργικής Αναβάθμισης ή Ανάδειξης Οικισμού ή Τμήματος αυτού.
7. Οδηγός απλοποιημένου κόστους κτηριακών κατασκευών.
8. Πληροφοριακό Υλικό 1^{ης} Πρόσκλησης Υποβολής Προτάσεων.
9. Εγκεκριμένο Τοπικό Πρόγραμμα της ΟΤΔ.
10. Οδηγίες και υποδείγματα διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, για πράξεις που δεν εκτελούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων.
11. Υποστηρικτική λίστα στην αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων και στην επαλήθευση των πράξεων βάσει του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.
12. Υ.Δ. de minimis

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ**

Οι δικαιούχοι πράξεων που θα ενταχθούν στο ΣΣ ΚΑΠ αναλαμβάνουν την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρούν το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εκτέλεση των πράξεων εθνικό δίκαιο, τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης, τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού.
- (ii) Να τηρούν τους όρους ή περιορισμούς που τίθενται, από το ΣΔΕ του ΣΣ ΚΑΠ όπως ισχύει κάθε φορά, από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης όπως ισχύει [υπ' αριθ. 39443/2025 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770)].

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρούν τους όρους της Απόφασης Ένταξης και τις υποχρεώσεις, όπως αυτές απορρέουν από το άρθρο 23 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770).
- (ii) Να τηρούν το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης, όπως αυτό αποτυπώνεται στην απόφαση ένταξης της πράξης ή όπως αυτό έχει καθοριστεί από την ΟΤΔ.

Οι δικαιούχοι **οφείλουν να ολοκληρώσουν το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο** της πράξης, εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματός της, όπως δηλώνεται στην αίτηση στήριξης.

Σε περιπτώσεις μη υπαιτιότητας του δικαιούχου (π.χ. ανωτέρα βία, ιατρικούς λόγους, καθυστερήσεις παραλαβής εξοπλισμού κ.λπ.), το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα μπορεί να παραταθεί, μετά από αίτημα του δικαιούχου, εισήγηση από τον αρμόδιο ΕΦ και σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ, με την προϋπόθεση ότι η εκκαθάριση και εκταμίευση της πράξης πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους κανονιστικούς όρους.

Οι δικαιούχοι μπορούν να αιτηθούν παράταση του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της πράξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και στο κεφάλαιο Ι.3 του ΣΔΕ, όσον αφορά έργα που υλοποιούνται με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Αντίστοιχα, για τα έργα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, ακολουθούνται τα οριζόμενα στο άρθρο 18 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και στη διαδικασία Ι.3.4 του ΣΔΕ (αναφορικά με τις ενέργειες στο ΟΠΣΚΑΠ).

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των έργων δύνανται να επιφέρουν την επιβολή στο δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της εν λόγω πράξης, ενώ αν έχει καταβληθεί δημόσια δαπάνη, αυτή επιστρέφεται εντόκως, από τον δικαιούχο της πράξης, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

- (iii) Να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στα έργα ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.
- (iv) Να λαμβάνουν έγκριση για τις διαδικασίες της δημοπράτησης, υπογραφής της σύμβασης και τροποποίησης αυτής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και στο κεφάλαιο Ι.3 του ΣΔΕ, καθώς και τροποποίησης της πράξης σε έργα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 18 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και στη διαδικασία Ι.3.4 του ΣΔΕ (αναφορικά με τις ενέργειες στο ΟΠΣΚΑΠ).

Όσον αφορά πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, αν αυτές εκτελεστούν με αυτεπιστασία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. β του άρθρου 134 και στο άρθρο 177 του ν. 4412/2016 (Α' 147), ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σχέδιο απόφασης για την εκτέλεση του έργου με ίδια μέσα πριν την υπογραφή του, ώστε να εξεταστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης. Για τυχόν τροποποιήσεις της απόφασης, θα πρέπει να υποβάλλει αίτημα τροποποίησης στην αρμόδια ΟΤΔ. Στις περιπτώσεις αρχαιολογικών έργων, ο δικαιούχος κοινοποιεί την απόφαση αυτεπιστασίας.

- (v) Να ενημερώνουν έγκαιρα την ΟΤΔ σχετικά με την εξέλιξη της πράξης, για την υλοποίησή της και να αναρτούν στο ΟΠΣΚΑΠ ή/και να αποστέλλουν όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο ή/και τις απαιτήσεις του αρμόδιου ΕΦ.
- (vi) Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την εισαγωγή δεδομένων και εγγράφων που απαιτούνται για τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των πράξεων που υλοποιούν, στο ΟΠΣΚΑΠ, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων αυτών.
- (vii) Να μη μεταβάλλουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης πράξης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης χωρίς να έχει προηγηθεί σχετικό αίτημα τροποποίησης στην ΟΤΔ και έγκριση από τον αρμόδιο ΕΦ. Αν κατόπιν σχετικού ελέγχου, διαπιστωθεί μεταβολή η οποία αντίκειται στο εθνικό και κανονιστικό θεσμικό πλαίσιο ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και η δημόσια δαπάνη που έχει καταβληθεί επιστρέφεται με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- (viii) Να μη χρησιμοποιούν πάγια στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, για δραστηριότητες που έρχονται σε αντίθεση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας της αίτησης στήριξης. Αν αυτό διαπιστωθεί από τον αρμόδιο ΕΦ ή τους αρμόδιους φορείς, κατά την διάρκεια υλοποίησης της πράξης, τότε η δημόσια δαπάνη που έχει καταβληθεί για τα συγκεκριμένα πάγια, επιστρέφεται με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- (ix) Να μη μεταβιβάζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα, κυριότητας του δικαιούχου και τουλάχιστον ίσης αξίας και δυναμικότητας, τα οποία να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της λειτουργίας της πράξης. Ο

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

δικαιούχος οφείλει να γνωστοποιήσει την αντικατάσταση στην ΟΤΔ άμεσα, η οποία ενημερώνει τον αρμόδιο ΕΦ στην περίπτωση που απαιτείται.

- (x) Να παράσχουν στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ και/ή στους εξωτερικούς αξιολογητές του ΣΣ ΚΑΠ ή άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό της, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων.
- (xi) Για έργα κατασκευής δικτύων ύδρευσης / αποχέτευσης & επεξεργασίας λυμάτων, οι δικαιούχοι των πράξεων που θα ενταχθούν πρέπει να τηρούν ξεχωριστούς λογαριασμούς και να προβαίνουν σε κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων, ώστε να διασφαλιστεί ότι «η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες».
- (xii) Να διασφαλίζουν το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.
- (xiii) Για τα κριτήρια επιλογής η επίτευξη των οποίων επιτυγχάνεται σε χρόνο μεταγενέστερο της υποβολής αίτησης στήριξης, ο δικαιούχος έχει την πλήρη υποχρέωση επίτευξης τους. Αν κατά την υλοποίηση της πράξης ή ακόμα και ύστερα από την ολοκλήρωση αυτής, κατά τη περίοδο που ισχύουν οι μακροχρόνιες υποχρεώσεις, διαπιστωθεί από τους αρμόδιους φορείς, η μη τήρηση κάποιου ή κάποιων από τα κριτήρια επιλογής και η εκ νέου βαθμολόγηση της πρότασης τη θέτει ως μη επιλέξιμη για χρηματοδότηση, τότε ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και τυχόν καταβληθείσα επιχορήγηση επιστρέφεται στο σύνολό της με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- (xiv) Να αποδέχονται ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλωθεί στην αίτηση στήριξης, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών. Σε περίπτωση αλλαγής της ηλεκτρονικής διεύθυνσης πρέπει να ενημερώνεται η ΟΤΔ, η οποία εν συνεχεία ενημερώνει τον αρμόδιο ΕΦ όταν απαιτείται.

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ-ΠΛΗΡΩΜΕΣ

- (i) Να υποβάλουν αίτημα προκαταβολής/πληρωμής, μαζί με όλα τα συνημμένα δικαιολογητικά που απαιτούνται, στο ΟΠΣΚΑΠ.

Παρέχεται η δυνατότητα να υποβληθούν ένα ή περισσότερα αιτήματα προκαταβολής, όπου το ύψος της ανέρχεται σε ποσοστό έως 50% της εγκεκριμένης δημόσιας ενίσχυσης που υπολείπεται για την ολοκλήρωση της πράξης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και τη διαδικασία Ι.4.1 του ΣΔΕ.

Η υποβολή και διοικητικός έλεγχος του αιτήματος πληρωμής, καθώς και η καταβολή της δημόσιας ενίσχυσης, γίνονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 21 και 21Α της υπ' αριθ.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και τις διαδικασίες Ι.4.4 και Ι.4.5 του ΣΔΕ.

Το πρώτο αίτημα πληρωμής δαπανών του δικαιούχου συνοδεύεται από τις απαιτούμενες νόμιμες άδειες και βεβαιώσεις δημοσίων αρχών που διέπουν, κατά περίπτωση, τη νομιμότητα υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου.

Για τις πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να έχει υποβληθεί από τον δικαιούχο αίτημα πληρωμής μεγαλύτερο ή ίσο με ποσοστό 15% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την έκδοση της απόφασης ένταξης και σε περίπτωση μη υποβολής ανακαλείται η απόφαση ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦ.

Τα επόμενα αιτήματα θα πρέπει να είναι μεγαλύτερα ή ίσα ποσοστού 25% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης. Για το τελικό αίτημα πληρωμής δεν απαιτείται συγκεκριμένο ποσοστό.

Η εν λόγω διάταξη δεν έχει εφαρμογή στις πράξεις όπου μία μεμονωμένη διακριτή δαπάνη, με εξαίρεση δαπάνες που αφορούν σε κτηριακές κατασκευές, είναι μεγαλύτερη από το 80% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

Οι πληρωμές των έργων γίνονται με βάση τις πιστοποιήσεις των εργασιών/ενεργειών που έχουν εκτελεσθεί.

Για τις πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δεν ισχύουν οι παραπάνω περιορισμοί και ακολουθείται η νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ δύναται να καταβάλει το εγκεκριμένο ποσό του αιτήματος πληρωμής με πίστωση απ' ευθείας στον τραπεζικό λογαριασμό του ανάδοχου του έργου.

Οι δικαιούχοι μπορούν να ανακαλέσουν την αίτηση πληρωμής ή τμήμα αυτής ή/και να διορθώσουν και να προσαρμόσουν την αίτηση ή/και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά, σύμφωνα με τις διαδικασίες Ι.4.2 και Ι.4.3 του ΣΔΕ.

- (ii) Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην ΟΤΔ μέσω των αιτήσεων πληρωμής.
- (iii) Να εγγράφουν στον προϋπολογισμό του Δήμου τη δαπάνη του έργου, μετά την ένταξη της πράξης, όταν αυτές εκτελούνται από ΟΤΑ Α' βαθμού.

4. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των πράξεων και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ, ΕΥΕ ΠΑΑ, ΟΠΕΚΕΠΕ και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχονται επιτόπιες επισκέψεις από την ΟΤΔ και τους αρμόδιους για την υλοποίηση της

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

πράξης φορείς και επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στον τόπο υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.

Σε περίπτωση άρνησης ελέγχου τότε επιστρέφεται το σύνολο της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Λεπτομέρειες αναφορικά με τους ελέγχους προβλέπονται στο άρθρο 40 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και στο Κεφάλαιο II.2 του ΣΔΕ.

5. ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Να τηρούν τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:

Για όλες τις πράξεις που υλοποιούνται στα πλαίσια της παρούσας πρόσκλησης, εντός πέντε (5) ετών από την τελευταία πληρωμή της πράξης να μην επέλθει:

- α) Παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος.
- β) Αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου της πράξης η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα.
- γ) Ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους χορήγησης της ενίσχυσης. Ως ενδεικτική περίπτωση ουσιαστικής μεταβολής αναφέρεται και η διαπίστωση περί πλημμελούς συντήρησης των έργων από τους δικαιούχους, με αποτέλεσμα αυτά να μην είναι πλέον λειτουργικά.

Παράλληλα, υποχρεούται στην τήρηση των όρων που προβλέπονται στην πρόσκληση, ενώ δεν μπορεί να ενισχυθεί από άλλο εθνικό ή/και συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα για την υλοποίηση της ίδιας πρότασης ή τμήματος αυτής.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται κάθε έτος και στα πλαίσια της διάρκειας των μακροχρονίων υποχρεώσεων τους, να αποστέλλουν ηλεκτρονικά ή εγγράφως στην ΟΤΔ, αποδεικτικά τήρησης των μακροχρονίων υποχρεώσεών τους.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων ελέγχεται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε περίπτωση αθέτησης των παραπάνω υποχρεώσεων, επιβάλλεται επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

Για πράξεις που αφορούν σε επενδύσεις που έχουν ολοκληρωθεί και υλοποιήθηκαν σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί επίσημα ως πληγείσες από φυσικές καταστροφές, εφόσον δεν έχουν υποστεί ζημιές που αλλοιώνουν το φυσικό τους αντικείμενο, απαλλάσσονται από την εξέταση της επίτευξης των στόχων που αφορούν σε οικονομικά στοιχεία κατά τον έλεγχο μακροχρονίων υποχρεώσεων. Αν

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

έχουν καταστραφεί σε βαθμό που τις θέτει σε μη λειτουργική κατάσταση, κατόπιν τεκμηριωμένου αιτήματος του δικαιούχου προς την ΕΥΕ ΠΑΑ μέσω της ΟΤΔ, δύναται να εξαιρεθούν από τον έλεγχο μακροχρόνιων υποχρεώσεων χωρίς την απαίτηση για ανάκτηση του ποσού ενίσχυσης ως αχρεωστήτως καταβληθέντος. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται η έκδοση σχετικής απόφασης από τον αρμόδιο φορέα.

Λεπτομέρειες αναφορικά με τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις των δικαιούχων προβλέπονται στο άρθρο 24 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770), όπως ισχύει.

6. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχονται ότι τα στοιχεία τους θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 98 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 και ότι τα στοιχεία ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της ένωσης ή της χώρας. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας των δεδομένων (Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 και Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 και τον ν. 4624/2019 (Α' 137))
- (ii) Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης/δημοσιότητας που προβλέπονται στο άρθρο 25 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770), όπως ισχύει και σύμφωνα με τον συνημμένο Οδηγό Δημοσιότητας.

7. ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Η μη τήρηση των υποχρεώσεων της απόφασης ένταξης, δύναται να επιφέρει την ανάκληση της απόφασης ένταξης και την επιβολή των διατάξεων για την ανάκτηση των ποσών ως αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων.

Όταν διαπιστώνεται ότι ο δικαιούχος στην αίτηση στήριξης δηλώνει ψευδή στοιχεία ή δεν δηλώνει τα απαραίτητα στοιχεία λόγω αμέλειας, προκειμένου να λάβει ενίσχυση, η αίτηση στήριξης απορρίπτεται. Ο αρμόδιος ΕΦ ενημερώνει την ΕΥΕ ΠΑΑ, η οποία, εφόσον συμφωνεί με τους ισχυρισμούς του αρμόδιου ΕΦ, ενημερώνει και τους υπόλοιπους ΕΦ. Ο δικαιούχος αποκλείεται από την παρέμβαση Π3-77-4.1 όλων των Τοπικών Προγραμμάτων για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης, καθώς και για το επόμενο.

Για τις αιτήσεις στήριξης και τις αιτήσεις πληρωμής, αν προσκομιστούν παραποιημένα έγγραφα που έχουν εκδοθεί από αρχές - φορείς (μη έγκυρα ή πλαστά στοιχεία), αυτό οδηγεί σε ανάκληση της απόφασης ένταξης και ανάκτηση τυχόν ποσού χορήγησης που έχει καταβληθεί, ως αχρεωστήτως καταβληθέν.

Σημειώνεται ότι δεν επιβάλλονται κυρώσεις αν ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει έναντι της αρμόδιας αρχής ότι δεν ευθύνεται για την αίτηση του μη επιλέξιμου ποσού ή εάν η αρμόδια αρχή κρίνει με αιτιολογημένο τρόπο ότι ο εν λόγω δικαιούχος δεν υπέχει ευθύνη.

Όταν διαπιστωθεί από τον αρμόδιο ΕΦ ή άλλους αρμόδιους φορείς ότι κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της πράξης δεν τηρούνται οι κανόνες δημοσιότητας, γίνεται σύσταση συμμόρφωσης στον δικαιούχο. Εάν επαναληφθεί η παράβαση, επιβάλλεται κύρωση στο δικαιούχο που αντιστοιχεί

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-4.1_Τ.Π. LEADER/ΤΑΠΤοΚ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ο.Τ.Δ. Ο.Α.Κ. Α.Ε. – ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΠΤοΚ LEADER ΧΑΝΙΩΝ 2023-2027

στο 5% της δημόσιας δαπάνης της πράξης.

Οι μειώσεις, απορριπτικές αποφάσεις, ανακτήσεις και κυρώσεις του παρόντος άρθρου επιβάλλονται με την επιφύλαξη πρόσθετων κυρώσεων σύμφωνα με άλλες διατάξεις του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου.

Λεπτομέρειες αναφορικά με την επιβολή κυρώσεων στους δικαιούχους προβλέπονται στο άρθρο 43 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770), όπως ισχύει.